

BAČKO KLASJE

VJERSKO-INFORMATIVNI LIST

God. XVI.

br. 39.

100 din.

25. XII 1986.

MIR — NAJVEĆA ŽELJA U GODINI MIRA

Nakon što su utihle svečanosti jubileja i razišli se molitveni skupovi za mir, nadahnuti onim centralnim u Asizu, približava se ova sveta noć kada je vječna Očeva Riječ zakoračila u ovaj svijet i kada su anđeli navijestili "slavu Bogu na visini i mir ljudima dobre volje na zemlji". Od tada Crkva ne prestaje naviještati ovu stvarnost. To su dvije dimenzije mira. Jedna koja je vertikalna i koja dolazi odozgo od Oca svjetlosti, od kojega dolazi "svaki dobar i savršen dar". Tu je misao posebno želio naglasiti sv. Otac Ivan Pavao II kada je sazvao sve vjerujuće i religiozne ljude da u njima posvijesti i da oni zajedno s njime tu istinu prenesu suvremenom svijetu, koji uvjeren u svoju znanost i tehniku, misli da sam može postići sve, pa i mir. No, događaji naših dana dovoljno nas uvjeravaju kako smo još veoma daleko da udarimo temelje jednom solidnom miru na zemlji, iako svi jasno vidimo da su apokaliptične stvarnosti jednog atomskog rata na dohvat ruke, a jasno nam je da bi poslije jednog takovog rata, ako bi uopće tko preživio, čovjek trebao početi sve ispočetka, od rala i poluge.

Zato ovaj Papin gest ima zapravo proročki karakter. On poput starih proroka poziva ljude da se obrate Gospodinu i Bogu svojemu i da mu svatko na svoj način vapije: "Udijeli mir tvoj našim vremenima!"

Ovaj vapaj vjere mora proizilaziti iz otvorena i vjerna srca, spremna učiniti sve ono što Bog traži kao uvjet mira. A to prije svega znači prihvatiti njegovo apsolutno gospodstvo nad čovjekom i cijelim svijetom. Iz toga pak slijedi kao logična činjenica da onih deset njegovih zapovijedi trebaju postati temeljem života pojedinca i naroda. Isus je ovo još pojednostavnio i proglasio svega dvije temeljne zapovijedi, koje se u biti svode na jedno, a to je ljubav prema Bogu i ljubav prema svakom čovjeku. Ako hoćemo osigurati našim vremenima mir, onda svim srcem i ustima navještajmo svijetu ovaj zakon ljubavi, koji nam je od boga dat i time ćemo osigurati od Boga mir kao njegov dar.

Ali mir nije čisti Božji dar, nego mi ljudi trebamo taj mir osigurati svojim ponašanjem. "Mir je moguć jedino gdje postoji pravedan poredak koji jamči pravo svakom pojedincu. Svjetski mir je moguć jedino kad je međunarodni poredak pravedan" rekao je prije izvjesnog vremena sv. Otac Ivan Pavao II u misnoj homiliji u Singapuru.

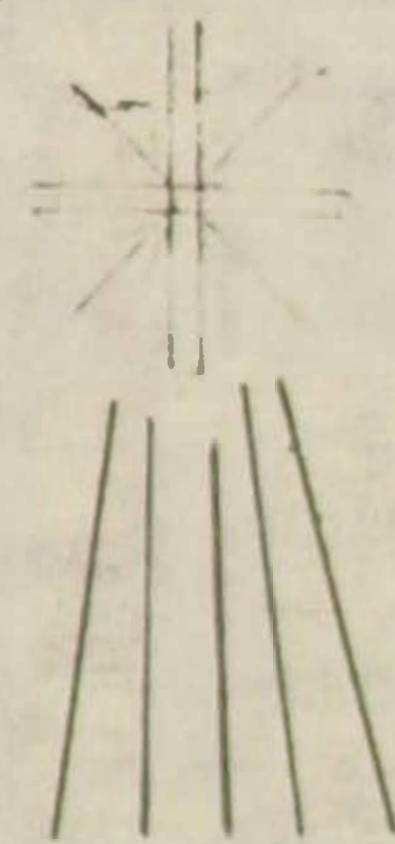
Sličnu misao je napisao i naš kardinal Franjo Kuharić u svom pismu upućenom za naš jubilej tristo godišnjice obnovljene crkvenosti: "Kao što svaki čovjek, tako i svaki narod u suživotu s drugim narodima ima pravo čuvati svoj identitet, svoju kulturu i svoj jezik. Živeći to svoje neotudjivo pravo, potvrđuje samoga sebe poštujući druge s njihovim nacionalnim opredjeljenjima, kulturnim baštinama, kao i vjerskim uvjerenjima". "Bački Hrvati potvrdili su kroz tristo godina u mozaiku Bačke svoju miroljubivost, ali i svoju vjernost onim vrijednostima koje su ponijeli sa sobom u teškim vremenima iz starog prebivališta lijepe naše domovine."

Pravednost je, dakle, temelj mira, ali ta pravednost uvijek mora biti življena u ljubavi, što se djelom poka-

zalo prigodom proslava našeg crkveno-narodnog jubileja, jer smo uz puno poštovanje vlastitog identiteta, pozvali kako na samo slavlje, a još više na suživot sve ljude s kojima dijelimo ovaj komadić prostora koji se zove Bačka, bez obzira da li se radi o pripadnicima naše katoličke zajednice, bilo da se radi o vjernicima pripadnicima drugih vjerskih zajednica, bilo da se radi o ljudima, koji za sebe tvrde da nemaju vjerničkog osvjedočenja.

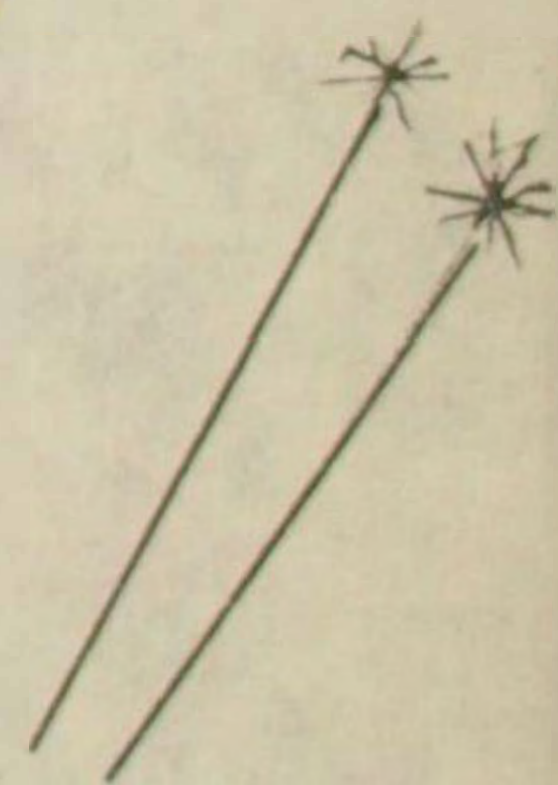
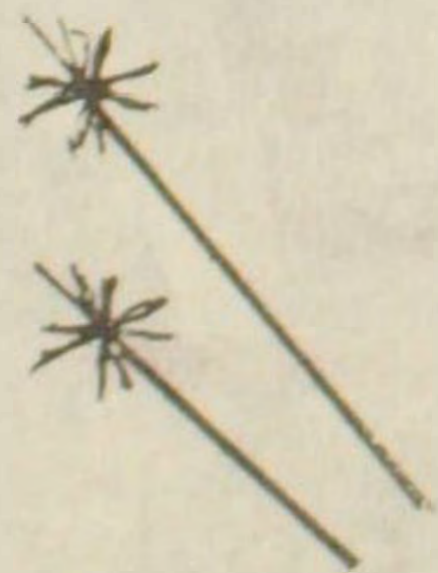
Samo tako živeći u ljubavi, ali i punom poštovanju identiteta svakog pojedinca i svakog naroda, a to je ono što se naziva pravednošću, možemo vedro gledati u budućnost, koju će poput sunca grijati mir.

Zato iskoristimo ovaj Božić da u našem životu uskladimo sve ono što nije u skladu sa voljom Božjom, to jest sa ljubavlju i pravednošću, kako bi smo zaslužili da Bog svojim mirom pohodi ovaj naš naraštaj.

SVIM ČITATELJIMA, SURADNICIMA I DOBROČINITELJIMA ŽELIMO
S R E T A N B O Ž I Ć I BLAGOSLOVLJENU NOVU 1987. GODINU

Uredništvo

BOŽIĆ U GODINI MIRA

Međunarodna godina mira je na izmaku. U ovoj godini ljudi su više nego ikada govorili, razmišljali i molili se za mir. Koje čudo ako se i mi kršćani još jednom pred najveći blagdan Mira zamislimo nad tim velikim Otajstvom, nad tom velikom potrebom, nad tim glasnim krikom i vapajem suvremenog čovječanstva: MIR.

Da, mir je ponajprije veliko Otajstvo: jer Krist je Mir naš! On, koji je u sebi pomirio vječno i vremenito, ljudsko i bočansko, prolazno i apsolutno. On je u sebi kao osoba Bogo - čovječna savršeni Mir i Mirotvorac. Baš njegovo utjelovljenje i život je najveća poruka mira.

Temelj njegova mira je ljubav i sloboda. Iz ljubavi je Krist prihvatio grešnike, bolesnike, siromahe, ljude sa ulice. Nije komentirao, stavljao uvjete, zakone i paragrafe, nego je prvo prihvatio čovjeka u njegovoj ograničenosti, u njegovoj bolesti, u njegovu grijehu i tek kad ga je prihvatio onda mu je pomogao i osobodio ga ili ograničenosti ili bolesti... a grijeh je redovito uzeo na sebe. Tako je naš Gospodin oko sebe širio povjerenje među malenima i grešnicima, a to se ni onda nije sviđalo moćnima i "čistima" i "bezgrešnim".

Zatim je naš Gospodin opraštao. Ni jedan grešnik mu se nije približio a da mu nije oprostio. Jedino oni koji su o sebi mislili da uvijek dobro čine i da ne griješe - pismoznanci i farizeji - nisu dobili oprostjenje, jer ga nisu mogli primiti. Nisu znali postati maleni i onda iskreni i istiniti. Radili su "zakulisno". Šteta, ostali su izvan milosrdne ljubavi.

Naš Gospodin je došao da služi, a ne da mu se služi. Radi toga je svakom pomagao. Tkogod je tražio pomoć i vjerovao u njegovu moć, primio je njegovu pomoć.

Gospodin je došao spasiti izgubljeno i liječiti bolesne i otkupiti grešnike. Jednostavno, takav je bio i nije mogao činiti drukčije. Nije sudio, a imao je i na to pravo. Nije odbacio, a mogao je, nije tražio od ljudi kalupe ponašanja, a bilo bi mu to lakše. Ne, nije. Živio je za druge i jednostavno vrhovnim zakonom svojega života proglasio je ljubav, pa je od svojih samo to tražio. Radi toga je on jedini pravi Mirotvorac.

Šteta što mi kršćani ni nakon dvije tisuće godina ne shvaćamo da nema drugog puta do mira, osim puta ljubavi: prihvaćati, praštati, pomagati, živjeti za druge i tako oslobađati čovjeka za pravu i vrhovnu ljudsku i kršćansku vrednotu: LJUBAV!

Naš Gospodin je u svemu i uvijek živio i stvarao oko sebe slobodu. Naime, za istinski mir čovjek mora biti oslobođen: iznutra i izvana. Začuđujuća je činjenica - kada su Isusu prikovali ruke da ne može ništa činiti, kada su mu prikovali noge da nikamo ne hoda, kada su mu oteli odijelo da ništa nema svoje i kada su mislili da je sada sve gotovo,

On je upravo onda Razbojniku obećao raj, molio za svoje progonitelje, sastavio najljepšu oporuku i pokazao da je SLOBODAN ONAJ tko je slobodan u Duhu i Istini, tko je superiorna osoba nad sobom i u sebi. Time nas je naučio što je prava sloboda i da je ona bitni uvjet pravoga mira.

Biti slobodan od svoje vlastite sebičnosti. Biti slobodan za druge (i za razbojнике i za progonitelje). Biti slobodan od navezanosti na osobe - ne željeti posjedovati drugoga nego živjeti sa drugima i za drugoga. Željati drugomu da bude oslobođen, kako bi mogao sam rasti. Ne željeti drugim manipulirati i ugraditi ga u svoje interese, nego ga pomoći da postane "on".

Naš Gospodin je posve jasno pokazao slobodu neovisnosti od stvari i predmeta "jer ne živi čovjek samo od kruha". Konačno prava sloboda je "dati caru carevu, a Bogu Božje" ili "služi Gospodinu Bogu svome i jedino se njemu klanjaj".

Sloboda od svih ovisnosti, a ponajviše i najvažnije SLOBODA OD GRIJEHA. Za to oslobođenje Isus se rodio u Betlehemu, umro u Jeruzalemu i slavno uskrsnuo da bi kao novi Adam stao na čelo novog čovječanstva kojem je vrhovna norma života LJUBAV I SLOBODA i radi toga vrhovna vrednota MIR. Mir u sebi, mir s Bogom, mir među ljudima.

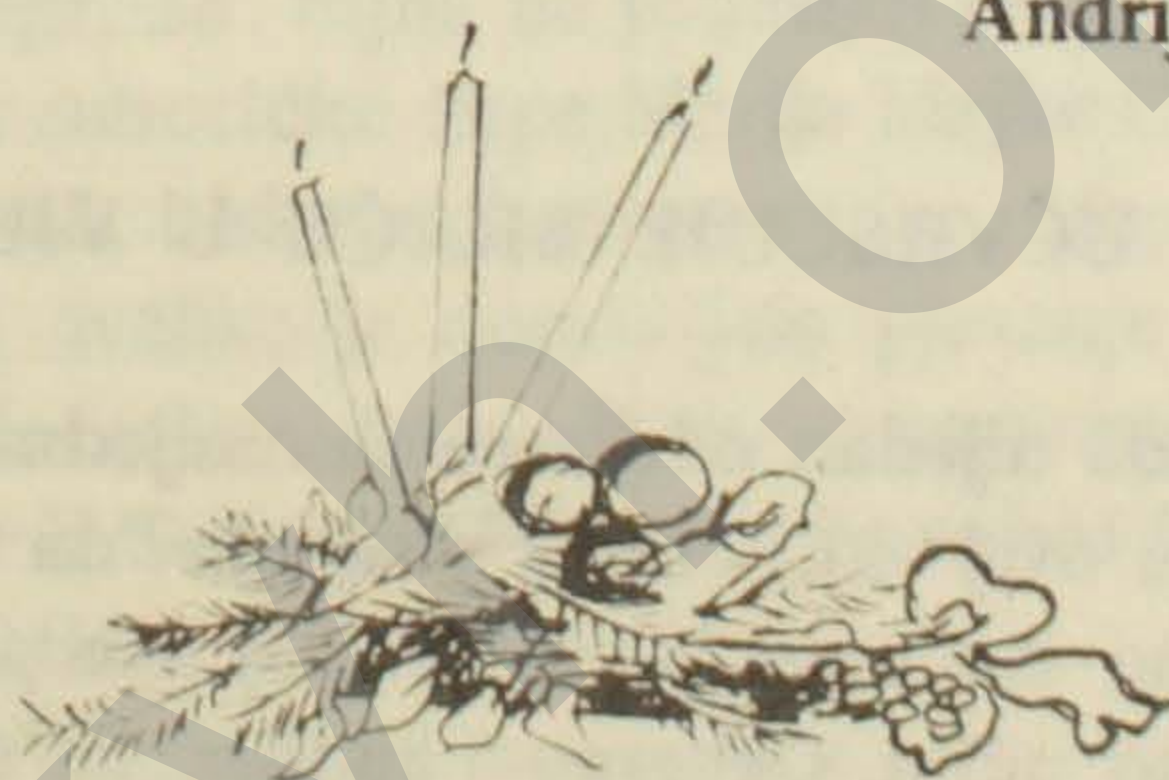
Priznajmo! To je i nevjerojatno i neshvatljivo, ali je jedini put kojim je pošao Isus iz Nazareta i na koji je pozvao svoje učenike.

Izaija u svojoj viziji usudi se staviti zajedno vuka i janje, risa i kozlića, medvjedicu i kravu, dojenče i zmiju. Isus se dao na takav život, smrt i uskrsnuće po kojem ljudi mogu te suprotnosti spojiti i u sebi i u životu mira, ali mira koji samo on može dati.

Za takav mir mi molimo. Takav mir jedni drugima želimo. Takav milosni mir za Božić očekujemo. U njega je Izaija vjerovao, Isus nam ga je darovao, Ivan Pavao II. i ostali u Asizu tako ohrabreni vjeruju da će nam ga Bog i sada darovati.

Vjerujemo li i mi?! - Da Gospodine, daruj nam MIR

Andrija Kopilović

S P A P O M

IVANOM

PAVLOM II.

Protekli period od tri mjeseca, mnogi novinari označuju kao zenit pontifikata Ivana Pavla II. Iako su njegove akcije proteklog razdoblja bile usredotočene na asijski susret svih religija svijeta za mir, nije zaboravljao ni svoga učiteljskog poslanja, niti redovitih obaveza koje kao Pastir univerzalne Crkve ima prema pojedinim mjesnim Crkvama, a niti svoje obaveze prema ljudskom rodu u ovaj povijesni trenutak.

Upravo u ovom razdoblju izlazi Papina poruka cijeloj Crkvi kojom obilježava 1600. obljetnicu krštenja velikog mislioca i oca cijele zapadne kulture sv. Augustina i pokazuje svu suvremenost Augustinova lika za naše vrijeme.

Svečano obilježava 60. obljetnicu ređenja prvih kineskih biskupa, kao značajan datum u povijesti i razvoju katoličke misijske djelatnosti.

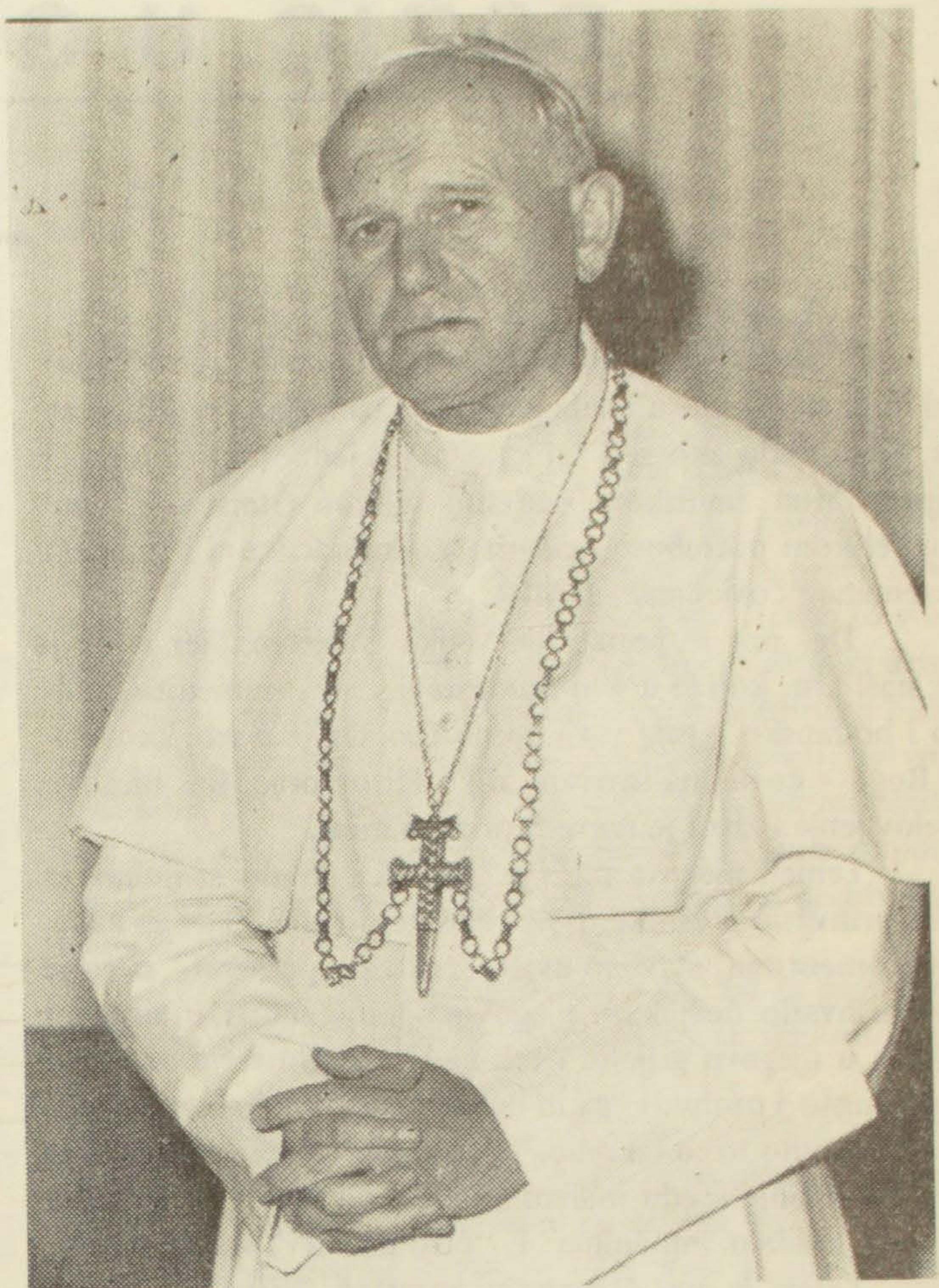
Čini veliku reformu u životu Crkve u Italiji, reducirajući broj biskupija gotovo na polovicu, kako bi novi raspored biskupskih sjedišta bolje odgovarao suvremenim potrebama Crkve u Italiji.

Budno prati sva značajnija zbivanja u Evropi i uopće u svijetu i šalje na značajnije susrete svoje izaslanike. Tako je posebno bila zapažena prisutnost Vatikanske delegacije na sjednici KESS-a u Beču, gdje se Mons. Achille Silvestrini zauzimao da se potpisani i utvrđeni dogovori o poštovanju ljudskih prava i vjerskih sloboda, provode u život, jer inače cijela ta akcija postaje smiješna.

Na konferenciju nesvrstanih u Harareu u Zimbabveu šalje svoga državnog tajnika kardinala Cassarolia. Sam reagira na bolne i potresne događaje (zemljotres, atentate i sl.) u svojim generalnim audijencijama ili prigodom anđeoskog pozdravljenja koje svake nedjelje moli na trgu sv. Petra s vjernicima.

UČVRŠĆUJE BRAĆU U VJERI

Možda nijedan od Petrovih nasljednika nije tako dosljedno živio ovaj vid Petrova poslanja "da učvršćuje braću u vjeri!" kao naš papa Ivan Pavao II. Ne propušta nijednu priliku da to učini. Generalne audijencije srijedom postale

Papa Ivan Pavao II — s Višeslavovim papinskim prsnim križem, najstarijim hrvatskim križem — 8. stoljeće

su prava katehizacija - učvršćivanje braće u vjeri najklasičnijim načinom katehetskom poukom. Čak i njegovi izleti, kao onaj na "krov Evrope" na najviši vrh Evrope na Mont Blanc, postaju izvrsnom prilikom da postanu propovjedaonicom sa koje se emitira Evanđelje i poruka života.

No, njegova apostolska putovanja imaju to učvršćivanje u vjeri kao prvotni zadatak. Posebno je to važno istaći da je to učvršćivanje u vjeri ili navještanje vjere, zavisno od sredine u koju dolazi, uvijek primjereno tamošnjim uvjetima i duhovnim gibanjima u dotičnoj sredini.

Prigodom svoga putovanja po Francuskoj Papa je jasno uočio činjenicu da Francuska svojim dobrim dijelom pripada onomu što nazivamo "razkršćanjenjem" i to evropskog tipa. Zato su Papini čini, riječi i sam put duboko smišljen i usmjeren na to da se Crkvi u Francuskoj jasno pokažu gdje su njezini korijeni iz kojih je crpila životnu snagu i tako bila davalac života francuskom narodu.

Obilaženjem mnogih grobova svetaca južnoistočne Francuske, htio je indirektno pokazati koliko je duhovna snaga strujala iz ovih Božjih ugodnika koji su formirali sve ono što je bilo veliko, plemenito i sveto u prošlosti francuskog naroda, naznačujući istovremeno da suvremena Crkva u francuskom narodu tu treba tražiti i nadahnuće i izvor snage, ako se želi obnoviti i opet postati vitalna Crkva, u protivnom čeka je postepeno usahnuće.

Sasvim drugačije postupa u misijskim i dijasporskim sredinama, kao što njegov put na Daleki Istok. Tu prije svega želio je ohrabriti malu katoličku zajednicu da bude jedinstvena, živa i djelotvorna u konkretnom služenju konkretnom narodu. Ako je u dotičnoj zemlji više kršćanskih zajednica, živo ih potiče na ekumensku suradnju kako njihovo svjedočenje za Isusa Krista ne bi izgubilo snagu zbog podijeljenosti i mogućeg rivalstva. Živo potiče katoličku zajednicu na dijalog sa velikim religijama dotične zemlje bez obzira da li je riječ o Islamu ili bilo kojoj drugoj velikoj religiji. A kada se obraća narodima ili plemenima, koja još nisu primila poruku Isusa Krista, uvijek im se obraća s velikim poštovanjem njihove kulturne baštine i naglašava da Evanđelje "ne razara kulturu, nego je čisti i uzdiže. Ne odnosi ništa istinsko vrijednostima pojedinog društva ili naroda, nego jača sve ono što je dobro i na korist sviju".

Koji spektar evangelizacije? Od buđenja svijesti u razkršćanim dijelovima Crkve, koje za dotične Crkve i narode predstavljaju jedinu mogućnost da se obnove ili da usahnu, pa do navještaja Evanđelja narodima koji ga još ne poznaju, navješćujući istinski rascvjet dotičnog naroda ili kulture. Istinska misija evangelizacije koju tako zdušno vrši naš sv. Otac Ivan Pavao II.

"NAJZNAKOVITIJI DAN PONTIFIKATA IVANA PAVALA II."

Tako neki novinari okarakteriziraju 27. listopada 1986. godine, kada je na nastojanje Ivana Pavla II. došlo do susreta 67 različitih predstavnika religija iz cijeloga svijeta u zajedničkoj želji da mole Gospodara povijesti da tako usmeri korake suvremenog čovječanstva da se izbjegne svaki ratni sukob i da ljudi svoju budućnost grade u miru i međusobnoj ljubavi.

Sigurno je prah tijela Franjina titrao od veselja, jer se eto njegov davni san počeo ostvarivati. Mnogima se ovaj dan činio utopijom, a teško je i bilo povjerovati da će se poglavari tolikih religija svijeta odazvati pozivu sv. Oca. No, ova činjenica govori o njegovu ugledu među tim krugovima. Ali, za nas katolike to je samo još jedna potvrda da Papa, kao nasljednik sv. Petra ima u sebi posebne darove i milosti za cijelu Crkvu, ali i na korist čovječanstvu.

Zato ova činjenica neka nas napunja radošću i zahvalnošću Bogu da nam je dao ovu činjenicu uvidjeti, a za nas neka to bude još jači podsticaj da molimo za Papu i njegove nakane, jer tako najbolje vrednujemo i koristimo naše molitve i trpljenja za sveopće dobro Crkve i čovječanstva. Ova činjenica bjelodano pokazuje koje je značenje Crkve za suvremeni svijet ne samo u eshatološkom smislu riječi, nego gledom na njegovu ovozemaljsku budućnost. Hvala Ti, Bože, na tom velikom daru — Crkvi i Papi!

L I K

MARIJA BISTRICA 1986.

U subotu, 27. rujna 1986. krenulo je iz Bačke više autobusa na godišnje hodočašće u Mariju Bisticu. I ove godine se odazvao lijepi broj hodočasnika od sjevera do juga Bačke. Hodočašće je bilo u znaku 300. obljetnice obnovljene crkvenosti u Bačkoj, a spomenuli smo se i 60. obljetnice smrti časne sestre Leopoldine Čović iz reda milosrdnica svetog Vinka Paulskog. Nakon kraćeg usputnog zaustavljanja hodočasnika u Djakovu, Slavonskom Brodu te u Karmelu u Klostru Ivaniću svi su se hodočasnici okupili na zagrebačkom groblju Mirogoj. Nakon zajedničke molitve i pjesme pred Presvetim u crkvi Krista Kralja na groblju, pohodili smo grobove znamenitih Bačvana koji su tamo sahranjeni.

Sestra Leopoldina Marija Čović je umrla u Zagrebu pred 60 godina. Sahranjena je na zagrebačkom Mirogoju. O njezinom djetinjstvu u Subotici, o njezinom redovničkom zvanju i životu govorio je župnik iz Bačke Palanke, Mag. Lazar Ivan Krmpotić. Nad grobom ugledne pokojnice koja je umrla na glasu svetosti pjevao je Katedralni zbor "Albe Vidaković" iz Subotice, pod ravnanjem sestre Mirjam Pandžić.

U povodu 300. obljetnice obnovljenog crkvenog života u Bačkoj hodočasnici su pohodili zagrebačku Prvostolnu crkvu. Katedrala nas je dočekala prekrasno uređena, gotovo potpuno obnovljena. Pred Katedralom su nas dočekali brojni zagrebački Bačvani. S velikim oduševljenjem i još većom radošću hodočasnici su u Katedrali pozdravili zagrebačkog nadbiskupa Kardinala Franju Kuharića. Ispred hodočasnika je govorio Lazar Ivan Krmpotić, a pozdravili su ga i mladi. Male kraljice su kardinalu otpjevale kraljičku pjesmu pripravljenu za njegov doček u Subotici 17. kolovoza. Nakon što je primio prigodne darove, Kardinal se srdačnim i pobudnim govorom obratio mnoštvu bačkih Hrvata. Izrazio je svoje žaljenje što osobno nije mogao sudjelovati na slavlju u Subotici. Pjevanje u Katedrali su predvodili mladi subotički tamburaši. Kardinal je svim mladima, svećenicima kao i hodočasnici uzvratilo darovima. Svatko je sa susreta ponio bar sličicu.

U Mariji Bistrici hodočasnike iz Bačke je dočekala svečana zvonjava zvona i uvijek srdačni i gostoljubivi župnik Msgr. Lovro Cindori. Svim je hodočasnici čestitao 300. obljetnicu i srdačno pozdravio okupljene vjernike. Pokorničkom bogoslužju je predsjedao novosadski kapelan vlč. g. Ante Kopilović. Svečanoj svetoj misi pak predsjedao plavanski župnik vlč. g. Stipans Bošnjak. Propovijedao je Lazar Ivan Krmpotić. Križni put je predvodio sončanski župnik vlč. g. Marko Forgić.

U nedjelju, 28. rujna na jutarnjoj svetoj misi propovijedao je župnik subotičke župe Marije Majke Crkve, preč. g. Andrija Kopilović, biskupski ceremonijar. Ljepoti ovogodišnjeg hodočašća uvelike je doprinijelo pjevanje katedralnoga zbora iz Subotice. Ove godine je posebno zapažen lijep broj mladih vjernika iz Subotice i Bača. Pjevanjem je ravnala sestra Mirjam Pandžić iz Subotice.

Na povratku iz Marije Bistrice neki se hodočasnici zaustaviše u Slavonskom Brodu da pohode svetište Blažene Djevice Marije od brze pomoći. Bila je to prilika i za pohod drevnom brodskom franjevačkom samostanu. Neki su od hodočasnika pohodili lijepu Slavonsku Požegu na pitomoj Orljavi, u opjevanoj Zlatnoj dolini. U kasnim večernjim satima dočekani su hodočasnici u svojim župama diljem Bačke. Ljepota i bogati sadržaj ovogodišnjeg hodočašća privući će do godine još veće mnoštvo. Uostalom, mnogi su hodočasnici Bačke bili već pet - šest puta u našem narodnom prošteništu. Ima i takvih koji nisu propustili ni jedno organizirano hodočašće u Mariju Bisticu.

Stjepan Beretić

POZDRAVNI GOVOR
LAZARA I. KRMPOTIĆA
U ZAGREBAČKOJ KATEDRALI PRED
KARDINALOM FRANJOM KUHARIĆEM

Uzoriti gospodine i prvi biskupe Crkve u Hrvata!

Radostan sam da Vas mogu pozdraviti u ovoj drevnoj zagrebačkoj crkvi, koja je majka svih crkava u našem narodu. Pozdravljam Vas u ime svih vjernika Hrvata u Bačkoj koji su, kako Vam je poznato, ove godine proslavili 300. obljetnicu dosljenja jedne veće grupe Hrvata u Bačku. Ta činjenica zapravo znači obnovu crkvenog života na Bačkim ravnicama poslije protjerivanja Turaka sa tih prostora. Proslavili smo to u granicama svojih mogućnosti. Naša bi radost bila još potpunija da Vas bolest nije spriječila, pa da ste predsjedali završnom euharistijskom slavlju 17. kolovoza o. g. u Subotici. No, mi smo osjećali Vašu prisutnost, ne samo u molitvama tih dana, nego nadasve preko krasnog i pobudnog lista koji ste nam poslali. Iskrena Vam hvala za riječi ohrabrenja i poticaja. Vaša poruka, kao i telegram sv. Oca potiču nas da sačuvamo svoj vjerski i narodni identitet kako bismo bili sposobni izvesti ono što "Petar naših dana" želi od Crkve u našem narodu. Mi kao najistočniji dio ove Crkve spremni smo i otvoreni za jedan suživot sa ostalom katoličkom braćom s kojima živimo na tim našim ravnicama, po uzoru na presveto Trojstvo, gdje jedino božanstvo živi u trima različitim osobama. Tako i mi u punom zajedništvu katoličkog jedinstva želimo da svaki katolički narod živi svoj crkveno - kulturni i etnički identitet.

Otvoreni smo za pošten dijalog sa svom kršćanskom braćom ostalih kršćanskih zajednica u punom poštivanju vjerskog, kulturnog i narodnog identiteta svakog naroda i svake kršćanske zajednice.

Tom zgodom smo u poštenju pružili ruku spremnosti svim ljudima dobre volje, pa i onima koji ne prihvaćaju ideale koje nam pruža vjera. Pozvali smo ih na časno služnje čovjeku i narodu, a za to je područje kulture najprikladnije polje susreta i suradnje. Svjesni smo da je ovo suviše teška i odgovorna zadaća i zato smo se uputili u naše narodno svetište Mariju Bisticu da se od naše Crkve i Naroda, naučimo služiti Bogu, kako bismo mogli poslužiti - podviriti svakog čovjeka i svoj narod.

Promišljeno smo željeli danas susresti se s Vama, kardinalom sv. Rimske Crkve i našim prvim biskupom, ne samo da Vam izrazimo svoju ljubav i potpuno jedinstvo s Vama, nego, danas na pragu 4. stoljeća želimo obnoviti baš pred Vama, kao najvišim predstavnikom Crkve u našem narodu, ispovijest svoje katoličke vjere, kao temelj naše budućnosti.

Pratite nas svojim molitvama i blagoslovom, a nadasve svojom nadpastirskom ljubavi. Dajte nam osjetiti, to što ste već toliko puta učinili, da u Vašem velikom svećeničkom srcu ima mjesta i za nas Bačke Hrvate. Hvala!

U Zagrebu, u katedrali, 27. rujna 1986.

135 GODINA
POBOŽNOSTI PREČISTOM SRCU MARIJINU
U SUBOTIČKOJ KATEDRALI

Drevna pobožnost Prečistom Srcu Marijinu u subotičkoj katedrali - bazilici održava se svake godine od 29. studenog do 8. prosinca. U svjetlu jubileja kojeg se ove godine spominje Subotička biskupija, ovogodišnja duhovna obnova štovatelja Prečistog Srca Marijinog u Subotici održana je pod geslom "Majko naše prošlosti, budi Majka naše sadašnjosti i naše budućnosti".

Niz od devet razmatranja pratio je Crkvu opću i našu mjesnu kroz njezinu prošlost, sadašnjost i budućnost. Prvog dana govorio je katedralni župnik, Stjepan Beretić, zatim bački dekan Lazar Ivan Krmpotić, bikovački župnik Julije Bašić, bački župnik Slavko Večerin, pa župnik iz Svetozara Miletića, Marko Vukov. Posljednje tri večeri nam je govorio dosadašnji katedralni župnik iz Mostara, Don Luka Pavlović.

Svi su propovjednici polazeći od lika Blažene Djevice Marije govorili na zadanu temu: o krštenju i savezu s Bogom, o zajedništvu u Crkvi, o vjeri koja se hladi. Slušali smo o općem pozivu na svetost, o zadaći laika u Crkvi, o obnovi obiteljskog života. Gost iz Mostara govorio je o suživotu s drugima, o duhovnim zvanjima te o odgoju mladih u svjetlu Papih govora.

Sadržajni, poletni i pobudni nastupi propovjednika okupljali su u Katedrali sve više svijeta. Prava je šteta što od prvog dana nije bilo toliko svijeta kao deveti dan! Tri posljednje večeri praćene su posebnom pozornošću. Govorio nam je gost iz staroga kraja! Rođen je na izvoru rijeke Bune. Mladi generalni vikar mostarskoga biskupa, don Luka Pavlović oduševio je svojim propovijedima i mlade i stare, oduševio je i svećenike grada i okolice. Don Lukin nastup ostaje u najljepšoj uspomeni njegovih zahvalnih slušatelja.

Nedjelja, 7. prosinca, predvečerje svetkovine Bezgrešnog Začeca Blažene Djevice Marije bilo je u znaku mladih. Mladi su govorili svoje stihove, nastupala su djeca, pjevalo se i molilo za mir. Zahvalna publika ispunila je sve klupe u katedrali.

Svaku včer za vrijeme pobožnosti predmolili su mladi krunicu. Sama pobožnost djevojaka i način kako su molili

kronicu ostavili su duboki dojam na gosta iz Hercegovine. Zadržala ga naša mladost!

U nedjelju se okupio izuzetno veliki broj vjernika. Bilo je puno djece i mladih.

Sama svetkovina Bezgrešnog Začeca, unatoč činjenici, da je radni dan, privukla je još veće mnoštvo u subotičku katedralu. U svečanoj biskupskoj sv. Misi gospodin Biskup je posebno istaknuo radosnu činjenicu da su subotički vjernici naslijedili i kroz 135 godina sačuvali ovu pobožnost.

Prije 135 godina osnovana je Bratovština Prečistog Srca Marijina. Tradicija štovanja Prečistog SRca živa je i danas.

Na koncu sv. Mise u pratnji gotovo svih svećenika grada Subotice i okolice, pred mnoštvom vjernika biskup je pred kipom Fatimske Gospe obnovio Posvetu grada i biskupije Prečistom Srcu Marijinu. U svom kratkom nagovoru Biskup je zahvalio propovjednicima, katedralnom zboru "Albe Vidaković", koji su doprinijeli duhovnom raspoloženju ove pobožnosti. Zahvalio je također i vjernicima koji su kroz deset dana ustrajali dolazeći danomice u lijepom broju.

S. B.

UMRO PRAVOSLAVNI EPISKOP BAČKI NIKANOR

6. studenog 1986. godine, nakon kraće i teške bolesti umro je u 80. godini života episkop Nikanor Ilčić, pravoslavni episkop bački sa sjedištem u Novom Sadu. Nad njegovim odrom 7. studenog u sabornoj crkvi pomolio se apostolski pronuncij Gabrijel Montalvo. Sutradan na sahrani, koju je predvodio mitropolit dabrobosanski Vladislav, kao i na liturgiji, koju je predvodio episkop dalmatinski Nikolaj Mrđa, bilo je prisutno oko stotinu svećenika, veliki broj monahinja Srpske Pravoslavne Crkve i mnoštvo vjernog puka. Na sahrani su sudjelovali biskupi: subotički Matija Zvekanović, đakovačko - srijemski Ćiril Kos i banatski Tomas Jung, svaki sa nekolicinom svećenika u svojoj pratnji. Sjedinjenu Crkvu istočnog obreda predstavljao je protojerej stavrofor g. Roman Miz, župniksnovosadske grkokatoličke župe sv. Petra i Pavla. Evangeličku Crkvu predstavljali su biskupi Struharik i Andrej Beredi, Reformiranu i Metodističku Crkvu predstavljali su novosadski pastori, a bili su prisutni i predstavnici vlasti kako Pokrajinskih tako i onih općinskih.

Nakon svečanog opijela posmrtno ostatke pokojnog episkopa Nikanora položiše u veliku kriptu sabornog hrama velikomuečnika Georgija.

Pokojnom episkopu Nikanoru, velikom ekumenskom radniku i čovjeku velike širine zahvaljujemo za trideset godina mirnog suživota, kršćanskog razumijevanja i plodne ekumenske suradnje, osobito u posljednjem razdoblju njegova života.

NOVI APOSTOLSKI PRONUNCIJ GABRIEL MONTALVO

Još početkom rujna o.g. stigao je u Beograd novi apostolski pronuncij Mons. Gabriel Montalvo, rodom iz Kolumbije. Djelovao je po različitim apostolskim nuncijaturama po Južnoj Americi. Zatim je desetak godina boravio u Rimu u Državnom tajništvu i imao na brizi zemlje istočne Evrope: Poljsku, Mađarsku, Čehoslovačku, Bugarsku, Rumunjsku, Ukrajinu, Bjelorusiju i Baltičke zemlje. Zatim je imenovan nuncijem u Nikaragvi, gdje je posebno radio na pomirenju Argentine i Čilea, što je urodilo konkretnim mirovnim sporazumom. Posljednjih šest godina proveo je u Alžiru.

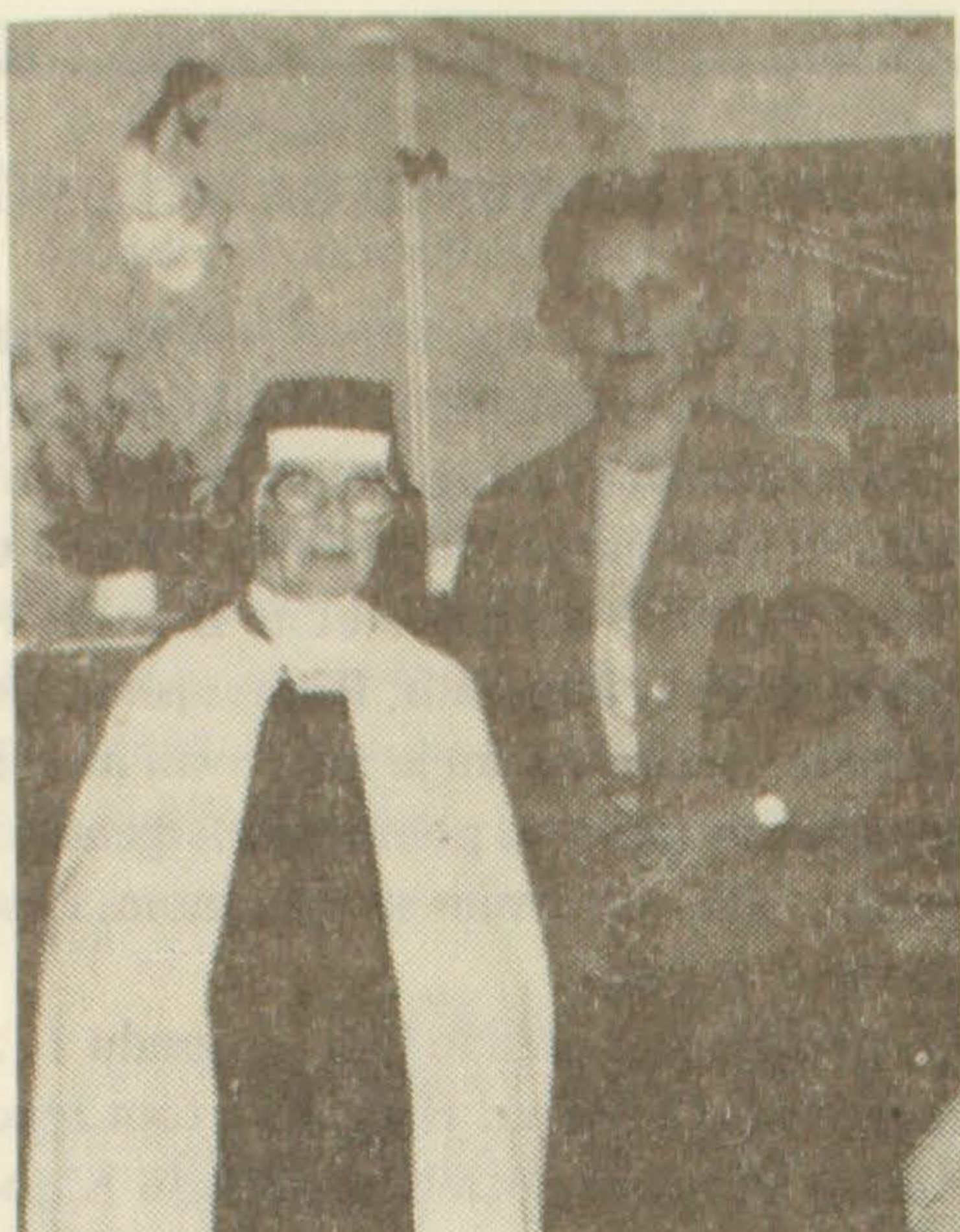
Svoje vjerodajnice predao je u Beogradu 17. rujna predsjedniku Predsjedništva Sinanu Hasaniju i tom zgodom istakao da mu je zadaća učvrstiti potrebnu slobodu Katoličke crkve. Zatim je započeo obilaziti našu zemlju i susretati se s pojedinim republičkim i pokrajinskim predstavnicima vlasti.

S našim episkopatom se sreo na jesenskom zasjedanju Biskupske konferencije u Stični, nedaleko od Ljubljane. A zatim je počeo susretati se s pojedinim mjesnim Crkvama u Sarajevu, Ljubljani, Iloku i drugdje. Posjet predstavnicima Pokrajinskih vlasti u Novom Sadu učinio je 7. studenog o.g. i tom zgodom se sastao i s biskupima s područja Vojvodine.

PREMJEŠTAJI SVEĆENIKA

Subotički biskup Mons. Matija Zvekanović svojom apostolskom vlašću izvršio je neke osobne promjene u biskupiji. JOSIPA PEKANOVIĆA postavio je u župu sv. Križa u Somboru, nakon što je JOSIP TEMUNOVIĆ otišao na oporavak i liječenje. IVANA SABATKAJA imenovao je župnikom u Bačkom Monoštoru, a na njegovo mjesto u Bački Brijeg imenovao je za župnika ŽELJKA AUGUSTINOVA, a njegovo mjesto u Futogu popunio je FRANJO DAVČIK, a ovoga je u Titelu naslijedio FRANJO LULIĆ. Na njegovo mjesto u Malu Bosnu došao je IVAN PRČIĆ. Dosadašnji kapelan u Somboru u župi Presv. Trojstva PÁSZTOR ÁRPÁD imenovan je upraviteljem župe u Bogojevu, a na njegovo mjesto došao je ovgodišnji mladomisnik BEER GERGELY. Kulskog župnika KOMIVES KAROLYA koji se povukao u mirovinu naslijedio je JUHASZ GYÖRGY dosadanji župnik župe sv. Roka u Novom Sadu.

Svim svećenicima želimo obilje milosti i blagoslova na novim područjima pastoralnoga rada.

U SPOMEN SESTRI
PETRONILI JANJI TUMBAS

Prije godinu dana, 20. rujna 1985. godine, svoj zemaljski život zamijenila je vječnim sestra Petronila Janja Tumbas iz redovničke zajednice Sestara "Karmelićanki Božanskog Srca". Sestra Petronila rođena je u Subotici 3. svibnja daleke 1898. godine. Već kao zrela djevojka upoznala se sa sestrama "Karmelićankama Božanskoga Srca", koje su po želji same osnivačice ove redovničke zajednice, Terezije Tauscher van den Bosch, velike obraćenice, kćeri jednog protestantskog pastora, došle u Hrvatsku 1917. godine.

Ta se zajednica posebno posvetila radu sa malenom dječicom, osobito onom napuštenom, a toga je u ono vrijeme bilo dosta po velikim evropskim metropolama.

Svoje prve zavjete s. Petronila je položila u Beču 9. prosinca 1923. godine, a vječne, to jest, doživotne zavjete položila je u kući Matici ove redovničke zajednice u Sittardu u Holandiji 2. srpnja 1928. godine.

Jedan dio svoga života provela je u Budimpešti, u svojoj zajednici, vršeći redoviti apostolat. Kada su redovničke zajednice u Mađarskoj, poslije rata raspuštene, s. Petronila se doslovno našla na ulici, jer nikoga nije imala u toj stranoj zemlji tko bi je primio, a i radi svoga plahoga karaktera, ona nikomu nije htjela biti na teret, zato moli svoje rođake u Subotici da se zauzmu za nju kako bi se vratila u svoju domovinu.

Nakon povratka u domovinu našla se ponovo u samostanu svoje redovničke zajednice u Hrvatskom Leskovcu, nedaleko od Zagreba, gdje je 1920. godine i stupila u zajednicu.

Kada je njezina redovnička zajednica otvorila kuću u Slavonskom Brodu, gdje imaju lijepo razvijeni apostolat čuvanja djece, s. Petronila našla se u ovoj zajednici i tu provela u tihom i jedva zapaženom radu svoje posljednje godine aktivnog života.

Po naravi bila je voma tiha, plemenita i blaga osobnost, veoma pažljiva, susretljiva i puna ljubavi. Jedan detalj iz njezin bolesti pokazuje koliko je bila nesebična i koliko je mislila na druge. Jednom, kad joj je sestra bolničarka donijela jelo, upitala ju je: "Da li ste vi jeli? Uzmite Vi, a ja ću što ostane. Meni ne treba mnogo. Neću da vam budem preteška za dizati".

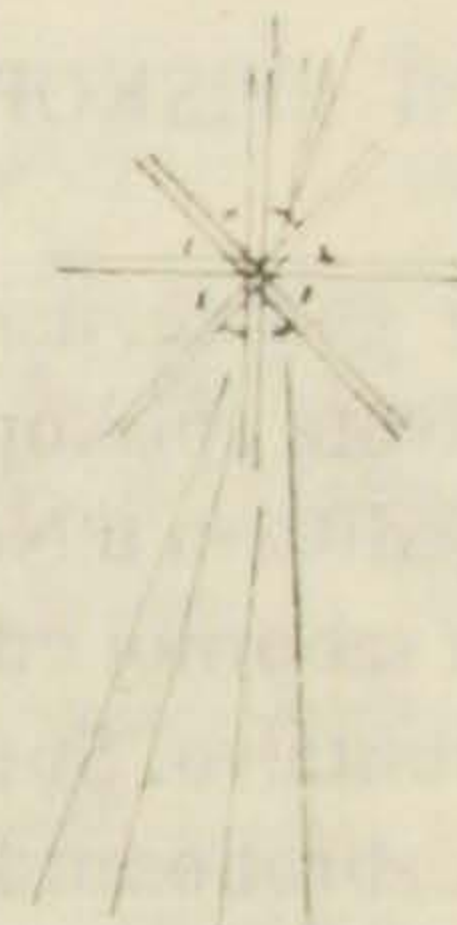
Posebno valja istaći da je pokojna sestra Petronila bila duboko religiozna, prava kontemplativna molitvena duša. Stalno je imala krunicu u ruci, a kada je već u teškoj bolesti izgubila krunicu iz ruke, sestre su primjećivale kako je prstima po plahti, kojom je bila pokrivena, odbrojavala "Zdravo Marije"!

Okrijepljena sakramentima umirućih u rane jutarnje sate, 20 rujna 1985. godine, ispraćena molitvama svojih susestara, predala je svoju plemenitu, molitvama, dobrim djelima i žrtvama urešenu dušu, svojem Stvoritelju i prešla da kroz svu vječnost bude pohvalom njegove milosti!

Pokopana je na zagrebačkom groblju Mirogoju, uz sestre, članove njezine obitelji. Na njezino počivalište ju je ispratila i generalna poglavarica Družbe, časna Majka Marija Siegfrieda.

Sestre "Karmelićanke Božanskog Srca" imaju šest kuća u našoj domovini, pa ako koja duša osjeti poziv da naslijedi našu sestru Petronilu, može se obratiti na adresu: Sestre "Karmelićanke Božanskog Srca" – 41000 Zagreb, Vrhovac 29.

Z. K.

MOLITVA

O Bože!

Pogledaj na one, što pred Tobom stoje,
kleče i leže u bolesničkim posteljama.

Na one, koji su u smrtnoj mucu i tjeskobi.

Na stare, nemoćne i same,
ostavljene i zaboravljene.

Pogledaj na njih i smiluj im se.

Na one, kojima nema tko donijeti ni kruha ni mlijeka,
jer nemaju nikog da se brine o njima.

Ojačaj ih da ne izgube vjeru, nadu i ljubav,
da mogu izdržati sve tegobe ovog zemaljskog života,
uzdajući se u bolji život na nebesima.

Amen. Tako neka bude.

Kata Skenderović
Tavankut

POZIV NA PRETPLATU

Pozivamo Vas da se pretplatite na Zbornik predavanja koja su održana na Znanstvenom skupu u sjemeništu "Paulinum" u Subotici, od 12. do 14. kolovoza 1986. god. u okviru proslave velikog jubileja 300. godišnjice.

Na Znanstvenom skupu održano je 15 predavanja u toku tri dana i podijeljena su u tri grupe: 1. "Na raskršćima povijesti", 2. "Pisana riječ", 3. "Duhovna baština".

O Znanstvenom skupu i održanim predavanjima možete opširnije čitati u svečanom dvobroju 37 - 38. lista "Bačko klasje" od 1. XI. 1986. str. 14 - 15. i u kalendaru "Subotička Danica" 1987., str. 113 - 115.

Predavanja su pregledna, imaju znanstvenu i dokumentarnu vrijednost.

Zbog toga je Organizacioni odbor proslave odlučio da objavi sva ta predavanja u obliku Zbornika.

Želimo pomoći čitateljima Zbornika da steknu nova znanja o pojedinim periodima iz naše nacionalne i crkvene povijesti, a uz to pruža se prilika da steknu djelomičan uvid u bogatu riznicu duhovne baštine i umjetnosti Hrvata u Bačkoj.

Ovaj Zbornik je trajan dokumenat o velikom slavlju jubileja 300. godišnjice od 11. do 17. kolovoza 1986. god. u Subotici. Ostat će za mlada pokoljenja koja će trajno moći crpiti nova saznanja o svojoj prošlosti. Onaj tko ne pozna svoju prošlost, ne zna graditi svoju sadašnjost i budućnost.

Organizacioni odbor nema novčanih sredstava da uloži za objavljivanje ovog Zbornika, a bila bi nenadoknadi-va šteta da ova uspješna predavanja na Znanstvenom skupu ostanu nepoznata širem krugu čitatelja, a osobito mladoj generaciji.

Zato je Organizacioni odbor odlučio da objavljivanje Zbornika učini putem PRETPLATE.

Da bi ova velika kulturna akcija uspjela, pozivamo Vas da izvršite pretplatu za ovaj Zbornik.

Pretplatnici mogu pretplatu u IZNOSU OD 2.000 dinara uplatiti na jedan od slijedećih načina:

1. U župama, gdje se prodaje list "Bačko klasje", pretplata se može uplatiti kod župnika u Župnom uredu.

2. U Subotici, osim kod župnika, pretplata se može uplatiti u prodavnici knjiga u subotičkoj katedrali sv. Terezije svake nedjelje prije podne.

3. Pretplatnici u ostalim mjestima pretplatu mogu poslati poštanskom uputnicom našem blagajniku na adresu:

ANDRIJA ANIŠIĆ
24 000 SUBOTICA
Trg žrtava fašizma 19

Rok za uplatu pretplate je do kraja siječnja (januara) 1987. god. Objavljivanje Zbornika planiramo oko Uskrsa 1987. godine.

Prodajna cijena nakon objavljivanja Zbornika bit će veća, zavisno od tiskarskih troškova.

Molimo sve čitatelje i prijatelje da se pretplate na Zbornik. Preporučite ovu važnu i vrijednu knjigu svojim poznanicima i osigurajte je za svoje mlade članove obitelji da im posluži kao izvor saznanja o našoj prošlosti i kulturnoj i duhovnoj baštini.

Od Vašega odaziva i pomoći zavisi uspjeh ove velike kulturne akcije.

Nikako ne smijemo dozvoliti da ova lijepa zamisao propadne zbog naše nemarnosti.

Subotica, 1. 12. 1986.

Organizacioni odbor

250. GODIŠNJICA POSVETE FRANJEVAČKE CRKVE U SUBOTICI

Na blagdan sv. Franje Asiškog, 4. listopada ove godine, proslavljena je lijepa i rijetka svečanost kojom smo se sa zahvalnošću sjetili posvete franjevačke, "stare", crkve u Subotici, koja je obavljena 15. travnja 1736. godine.

Duhovna priprema za ovu svečanost započela je 26. rujna, a vodili su je o. Miljenko Holzleitner – na hrvatskom jeziku, i o. Karlo Harmath – na mađarskom jeziku.

Svečanost na dan sv. Franje predvodio je subotički biskup preuzv. g. Matiša Zvekanović, a započela je u 17, 30 sati svečanim ulaskom u crkvu. Na čelu procesije nošen je križ i Biblija, zatim su išli mladići i djevojke u hrvatskim i

mađarskim narodnim nošnjama, a nakon njih preuzv. g. biskup kojeg su pratili subotički i okolni svećenici, braća karmelićani, te braća subotičke franjevačke zajednice.

Kod oltara sv. Franje najprije je obavljen spomen - obred preminuća sv. Franje, a nakon toga svečanost je nastavljena svečanom biskupskom misom kod velikog oltara.

Prije sv. Mise mladi su prigodnim recitacijama pozdravili preuzv. g. biskupa i obdarili ga cvijećem.

Nakon toga preuzv. g. biskup pozdravio je sve prisutne, istako je značaj proslave i čestitao franjevcima veliki jubilej njihove crkve. Prigodne homilije pod sv. misom odr-

žali su o. Rajko Gelemanović provincijal hrv. franjevačke provincije sv. Ćirila i Metodija, te o. Gothard Hajek.

Propovjednici su svaki na svoj način istakli ljubav i odanost subotičkog vjerničkog naroda prema franjevačkoj crkvi i franjevcima koji im u toj crkvi vjerno služe 250 godina, kao i važnost crkve, kao mjesta okupljanja, molitve i slavljenja Euharistije žive Crkve, naroda Božjega.

Kod prikazanja mladi su donijeli prikazne darove, među kojima se posebno isticala velika slika, načinjena od slame, rad slikarice - "slamarke" Ane Milodanović iz Žednika. Slikarica je simbolično povezala dva jubileja koja smo proslavili ove godine u Subotici: 300. godišnjicu obnove crkvenog života i dolazak Hrvata Bunjevaca i Šokaca u ove krajeve, te 250. godišnjicu posvete subotičke franjevačke crkve. Nit, koja povezuje ta dva događaja, su upravo Franjini sinovi.

Iza pričesne molitve opet su riječ uzeli mladi i na hrvatskom i mađarskom jeziku pozdravili i čestitali subotičkim franjevcima. Nakon toga su o. Miljenko i o. Gothard zahvalili preuzv. g. biskupu, svećenicima i redovnicima te okupljenom narodu na sudjelovanju kod svečanosti. Sjetili su se pri tom sa zahvalnošću i onih koji su se kroz proteklih 250 godina sakupljali u franjevačkoj crkvi, posebno onih koji su svojim požrtvovanjem učinili da je ova crkva podignuta i još danas stoji i služi vjerničkom narodu grada Subotice i okolice. Među mnogim vrijednima i važnima spomenut je samo o. Jeronim Guganović - Ludaški, koji je prije 250 godina bio glavni pokretač i animator akcije oko izgradnje franjevačke crkve u Subotici, a čiju posvetu nije doživio, jer je umro 20. siječnja 1734. godine, dvije godine prije posvete. Svečanost u crkvi završena je s "Tebe Boga hvalimo" i pastirskim blagoslovom preuzv. g. biskupa.

Kada pišemo o 250. godišnjici posvete franjevačke crkve, neće biti na odmet malo se osvrnuti na povijest. Pastoralni rad franjevaca među subotičkim narodom počinje prije nego što su franjevci sagradili svoju crkvu. Još za vrijeme turskog vladanja u ovim krajevima od strane uprave mađarske franjevačke Provincije Presv. Spasitelja bivaju određeni dušobrižnici, koji, bježeći pred Turcima s narodom idu iz mjesta u mjesto. Među takvima se u samostanskoj kronici (ljetopisu) spominju g. 1692. o. Lovro Firlaj, o. Fulgencije Jakubini, o. Ivan Nagy i o. Norbert Lazar.

Nakon poraza Turaka kod Beča 1683. godine bivaju određeni za subotičke dušobrižnike članovi samostana u Segedinu o. Jeronim Guganović (on će zbog toga što je rođen i od-

rastao u Ludašu kasnije isključivo nositi prezime Ludassi) i o. Bartol Benjović. Njih dvojica će naizmjenice iz Segedina dolaziti vjernicima u Suboticu. Uz njih će se pojavljivati i drugi franjevci čija imena ovdje ne možemo spominjati. 1695. god. u gradskoj tvrđavi - Kaštelu o. Jeronim dobiva jednu oveću prostoriju za kapelicu i jednu manju za sebe. Uprava Provincije će njega najčešće određivati za dušobrižnika u Subotici. Franjevci su 1710. god. kanonski postavljeni za upravitelje subotičke župe. Njihovo dolaženje iz Segedina traje sve do 1717. god. God. 1716. o. Jeronim je za sebe i svoju braću izgradio "ex crudis tegulis" (nepečene cigle) nastambu koja biva 1717. god. službeno od strane provincijskog poglavrasta priznata stalnim boravištem braće, tzv. rezidencijom. I od te su godine franjevci stalni stanovnici Subotice. Porastom broja stanovnika, a to znači vjernika, dobivena prostorija za kapelicu biva premalenom, pa franjevci na savjet vjernika mole i dobivaju od cara Karla VI kaštel da ga preurede za crkvu. Povoljno rješenje molbe nosi datum 6. XII 1723. god. Tada se o. Jeronim daje sa svojom braćom na prikupljanje sredstava za izgradnju crkve. To prikupljanje je uglavnom prošnja milostinje od kuće do kuće ("ostiatim" - kako kaže ljetopisac samostana), jer je franjevcima bilo sa strane vlasti izričito zabranjeno bilo kako zbog crkve ili samostana opterećivati građane. Uz milostinju došli su i darovi dobročinitelja, tako da je sakupljanje, koje je trajalo od 1724. do 1730. god. donijelo 4000 rajnskih florina (forinta?) i za taj je novac kupljen građevni materijal (drvo, cigle, crijep...). Te iste godine, tj. 1730. franjevci potpisuju s graditeljem Matijom Kajerom ugovor po kojem će ovaj preinačiti i dograditi Kaštel za crkvu. Temeljni kamen je postavio 22. rujna 1730. god. o. Lovro Janković u prisustvu voditelja gradnje o. Jeronima Guganovića - Ludassija. Pošto je 1735. god. bio gotov i postavljen glavni oltar i crkva iznutra okrečena, sve je bilo pripravljeno za posvetu crkve. I ljetopisac samostana bilježi da je crkvu i glavni oltar, u koji su ugrađene moći sv. Feliksa i sv. Fortunata mučenika, posvetio 15. travnja 1736. god. kaločki nadbiskup Gabrijel Patačić za vrijeme pape Klementa XII i cara Karla VI, provincijal provincije Presv. Spasitelja bio je o. Josip Bede, a poglavar subotičke rezidencije i upravitelj župe o. Gabrijel Parvi. Ljetopisac nadalje bilježi da je posveta obavljena "cum magna solemnitate cleri et populi". Crkva i glavni oltar posvećeni su sv. Mihovilu arkandelu. Očito je da se u onim nemirnim vremenima tražila zaštita nebeskog vojskovođe. Kako smo već spomenuli, duša gradnje o. Jeronim (umro u Subotici 20. I 1734.), a niti sam graditelj Kajer nisu doživjeli dovršenje svog djela i posvetu.

o. Miljenko Holzleitner
gvardijan u Subotici

PRILOG MLADIH

“Bačko klasje” poziva mlade da što više surađuju u našem listu i da ga čitajući zavole!

Prilog mladih uredili su vlč. gg. Ivica Prčić i Andrija Anišić sa grupom mladih vjernika

POŠTUJ OCA I MAJKU DA DUGO ŽIVIŠ I DOBRO TI
BUDE NA ZEMLJI

Sjedim u autobusu zadubljena u svojim mislima. Razmišljala sam o proteklom danu u školi; pravila sam raspored za današnje poslijepodne... kad odjednom u toj gužvi spazih djevojku kako žustro raspravlja sa svojom majkom.

Očigledno joj je majka nešto zabranila, a ona se zbog toga veoma naljutila i govorila joj svakojake pogrdne riječi. Majka ju je samo gledala širom otvorenih očiju. U očima su joj zaiskrile suze, a na licu, izmučenom i išaranom borama primjetila sam lake drhtaje, jer shvatila je da ih u autobusu svi znatiželjno promatraju.

O, koliko je bola nanijela majci ta djevojka ovim svojim postupkom, koliko bolnog trnja joj je zabola u majčinsko srce. Ali, nije joj se ispričala.

Bilo mi je žao te žene i cio događaj je moje dosadašnje misli otjerao, te sam utonula u razmišljanje o poštivanju roditelja. Prisjetila sam se deset zapovijedi Božjih i zahvalila Bogu što nam ih je dao. Dao nam je Deset zapovijedi, deset pravila života koja nam, ako ih vršimo, donose sreću i osiguravaju pravu slogu i mir.

Ah, Bože, kada bi se samo svi ljudi držali Tvog zakona. Nastao bi novi svijet. Život na zemlji bio bi puno ljepši. Ljudi bi živjeli u ljubavi, pomagali jedni drugima, slagali se kao jedna velika obitelj. Nikad nitko ne bi znao za nasilje, kradju, ubijanje, ratove... Svatko bi svakome bio prijatelj. Svi bi živjeli s Tobom, išli Tvojim putem. Roditelji i djeca živjeli bi u velikoj uzajamnoj ljubavi.

Ali, ... ali, i sami vidimo da nije tako. To sam i ja upravo shvatila. Svi ljudi, dok se god ne budu posve držali svih Tvojih zakona, neće biti sretni i zadovoljni.

I ova djevojka spada među one koji se ne drže Tvojih zapovijedi. Zanimarila je jednu od tih Deset važnih zapovijedi, a ta je: "Poštuj oca i majku da dugo živiš i dobro ti bude na zemlji".

Ja svoje roditelje (kako Ti, Bože, zahtjevaš) jako volim i poštovat ću ih do njihove smrti. Moja ljubav prema njima će biti trajna i neću dozvoliti da se ugasi. Samo kada pomislim što su sve učinili da me izvedu na pravi put... Koliko ljubavi, nježnosti i pažnje su uložili da bi me odgojili. Koliko neprospavanih noći su bdili nadamnom kad sam bila bolesna. Njihova sreća je bila velika kad sam se rodila, kad su me nosili na krštenje, kad sam postala član Crkve, kad sam na prvoj pričesti primila Krista.

A kad pomislim koliko su roditelji žalosni kada njihova djeca (kao ova djevojka) zaborave sve što su oni za njih s ljubavlju učinili, dodje i meni da zaplačem... Kako se osjećaju roditelji koji su sastavljali jedva "kraj s krajem", a ipak su svojoj djeci omogućili školovanje... a ta ista djeca, sada kad su postali ugledni ljudi, izbjegavaju svoje roditelje, ne brinu se za njih, stide ih se. Samim tim zaboravljaju i Boga i vjeru, jer preko roditelja mi smo naučili poštivati i voljeti Boga.

I Isus je volio i poštivao svoje roditelje i pomagao im – "Bijaše im poslušan" piše u evanđelju. I mi, ako želimo biti pravi kršćani, moramo voljeti i poštovati svoje roditelje, moramo moliti za njih, biti uz njih kad su bolesni, da im na taj način bar malo uzvratimo za sve ono što su oni za nas učinili.

Izišavši iz autobusa, žurno sam se uputila kući. Jedva sam čekala da ugledam svoje drage roditelje – sretna da ih još uvijek mogu voljeti i uzvraćati im ljubavlju za sve ono što sam od njih primila.

Zahvalna kćerka

P S O V K O M A N I J A

Psovka kao legitimacija?! Nju izgleda nosimo svugdje i svakodnevno sa sobom - ujutro, u podne, navečer, u svako doba i na svako mjesto; u školi, na poslu, kod kuće u slobodno vrijeme... i u susretu s drugima! I stalno se njome iznova legitimiramo: tko smo i što smo. Upravo je postalo moderno psovati. Što ružnija psovka – time se osjećamo suvremeniji-ma.

Kada bi trebali "otšutjeti" onoliko riječi koliko smo opsovali, gradovi bi naličili na velika mjesta šutnje, groblja nijemih. Psovka je toliko utkana u naš život da smo oglušili na sve vulgarnosti koje sipaju iz nas. Zato - što ne razmišljamo. Zato - što se ne hranimo Božjom riječju. Zato što ne želimo da se mijenjamo.

To što svi oko mene psuju, mene oslobadja od normalne odgovornosti; to ne znači da i ja moram psovati. Nije riječ samo o grijehu kada govorimo o psovki kao zlu, iako je to od presudnog značenja, barem za nas vjernike - kršćane.

Ružno je slušati sve te prostote. Naši pradjedovi su se borili i ginuli da bi sačuvali naš nacionalni identitet, našu kulturu, jezik... a mi smo sve to narušili; nagrdili jezik, iskvarili ga, okrenuli, prevrnuli - stvarajući novi "psovački jezik".

Ne psovati! – Utopija ili stvarnost?! Pogledajmo malo oko sebe. Što smo mi doprinjeli da bi bilo manje psovke? Nosim li s pravom ime "kršćanin" ili samo onako pred drugima? I Isus je rekao: "Tvoje će te riječi opravdati, tvoje će te riječi osuditi" (Mt 12, 37). I dalje: "Ne onečišćuje čovjeka ono što ulazi u usta, nego što iz usta izlazi – to onečišćuje čovjeka." (Mt 15, 11).

Dakle, oplemenimo svoju dušu, svoj jezik i izbacimo psovku iz našeg govora!

Vjerko

IŠLE SMO U NARODNOJ NOŠNJI...

Jedinstvena prilika da budemo u narodnoj nošnji pruža se nama mladima svake godine na Veliku Gospu, kada je u našem gradu Dužijanca u katedrali. Tada se mladi rado oblače u bunjevačku narodnu nošnju, ne samo da obnove običaje koji vladaju od davnina, nego i da dožive radost i ponos što pripadaju bunjevačkom narodu, koji je odvijeka bio vjeran Bogu i Crkvi.

Upitani kako se osjećaju u narodnoj nošnji, mladi Bunjevci su odgovorili otprilike ovako: Oblačenje u narodnu nošnju za nas ima duboki značaj. Slušajući šuštanje bunjevačke svile i zvuk zvečki na čizmama, kroz nas prostruji val radosti i javi se čežnja za nekadašnjim danima kada se ta nošnja češće oblačila. U nama se probudi ponos... Postajemo svijesniji svojih korijena... Upoznavajući sve više i više svoj narod, divimo mu se jer je i pored svih poteškoća, iako malobrojan, uspio očuvati vjeru u Boga, svoj jezik, kulturu i običaje. Radujemo se što smo u mladosti upoznali prošlost naroda sjeverne Bačke i neizmerno smo zavolili naše običaje. Nastojat ćemo svojom vjerom i životom nastaviti ono što su započeli stari Bunjevci i na taj način doprinjeti očuvanju naše male, ali vrijedne i lijepe bunjevačke grane.

Mlade

Bunjevačka bila šlingovana narodna nošnja

MOJA MAJKA

Moja majka uzdiše,
kad mene nema.
Moja majka nadamnom bdije,
kao sjena.
U srcu me grije,
ljubav njena,
jer za mene nikog
osim nje nema.
Toplije su njene oči
i od žarkog sunca,
koje dijete majku nema,
od tuge mu srce puca.

Dominika

ZA MATERICE

KAD ME GLEDA MOJA MAJKA

Kad me gleda moja majka,
njene oči suncem zrače.
Kad me gleda moja majka,
moje srce kuca jače.

Čarobne su njene oči
kao divne majske noći,
kada ona mene gleda
ko' s visine, kao s neba.

Dominika

U POČAST JEDNOJ BUNJEVAČKOJ MAJCI

Na Bijelu nedjelju, 6. travnja ove godine, u zagrebačkoj župnoj crkvi Gospe Lurdske, fra Stipo Nimac, u ime spriječenog nadbiskupa zagrebačkog Franje kard. Kuharića, krstio je deseto dijete Filipa Lijović i Marije rođene Tumbas, maloga Marka. U prigodnom listu, koji je za tu zgradu kardinal Kuharić uputio obitelji Lijović, piše: "Roditelji koji svjesno prihvaćaju brojnu djecu s pravom zaslužuju poštovanje zahvalnost i podršku Crkve i cijeloga naroda. Takve obitelji su blagoslov za Crkvu i narod, pa molimo i ovaj put taj blagoslov svome hrvatskom narodu i svojoj Crkvi".

Majka Marija rođena je na Đurđinu kod Subotice, također u brojnoj obitelji i prosvjetni je radnik kao i njezin muž Filip. Kada bismo imali više ovakvih majki, vedrije bismo gledali u budućnost i bili sigurni da će se još stoljećima s takvim majkama živjeti i slaviti Materice.

NOVO

NOVO

NOVO

U SUBOTICI OTVORENA TRIBINA MLADIH VJERNIKA

U svojim svakodnevnim susretanjima - u školi, na radnom mjestu, na ulici, na zabavama - mladi jedva kada progovore koju riječ o vjeri. Često to ne čine ni mladić i djevojka koji "hodaju" zajedno i tako se pripremaju za brak. Nedavno sam susreo mladića i djevojku koji su se pripremali da stupe u brak. Ona je bila katolkinja, a on ne kršten. Međutim njih dvoje su to saznali tek kad su počeli razgovarati o vjenčanju. Kad je ta djevojka rekla svom mladiću da je ona vjernica i da se želi vjenčati u crkvi, sa iznenađenjem je konstatirala da on nije niti kršten i preneraženo mi je rekla: "Ja nisam mogla ni zamisliti da postoji netko tko nije kršten".

Ova činjenica ukazuje na potrebu da se mladima pruži mogućnost da, u okvirima gdje je to dozvoljeno, slobodno i otvoreno razgovaraju o svojoj vjeri, o svojim vjerskim poteškoćama i problemima. Još više - mladima se mora omogućiti da neprestano upoznaju vjeru i samim tim dobiju poticaje za rast u vjeri.

Nužno je da se u svim župskim zajednicama omogućiti mladima vjerničko susretanje u kojima će oni moći kroz razna predavanja i pouku produbljivati svoje vjersko znanje, ali, gdje će oni također moći sami izreći svoje vjerske doživljaje i osjećaje kako ne bi ostali vjerske neznalice, usprkos toga što se priznaju vjernicima i idu u crkvu.

Osim na župskoj razini, dobro je od vremena do vremena do vremena omogućiti mladima i šire susretanje. Sam veći skup mladih vjernika pozitivno djeluje na mlade, pa i čisto psihološki. To potvrđuju na pr. svi oni koji su bili na kakvom hodočašću mladih. Kad mlad čovjek doživi da postoji mnoštvo onih koji misle isto kao on, onda nekako dobija samopouzdanje i hrabrost. To zajedništvo u vjeri, koje se osjeti na većim susretima, može biti poticaj mladom čovjeku za stalan rast u vjeri i za aktivno življenje vjere i u trenucima kad se nađe sam "protiv svih", t. j. kad svojim vjerničkim životom mora "ići protiv struje" onih koji drugačije žive i drugačije misle.

Tribina mladih vjernika, koja je u Subotici započela sa svojim radom u nedjelju 26. listopada o. g. u vjeronaučnoj dvorani župe sv. Roka, ima upravo tu svrhu.

To je istakao i Marinko koji je u ime "organizatora" tribine pozdravio preko 100 prisutnih mladih vjernika iz Subotice i okolice, te desetak svećenika, nekoliko časnih sestara - a bio je prisutan i sam g. biskup Msgr. Matija Zvekanović. On je u svom pozdravu naglasio: "Budućnost mira je na nama mladima. Pozvani smo da ga nosimo svijetu, a da bismo ga mogli nositi svijetu, moramo ga imati u srcu. Zato se mi moramo okupljati oko zajedničkog mira, a to je Krist.

U tom okupljanju ćemo razmišljati o Kristu, vjeri... upoznavati se i živjeti svoje kršćanstvo... želimo da se u ovoj dvorani župe sv. Roka svakog mjeseca okupljamo na molitvu, razmišljanje o Kristu, usavršavanje svoje vjere... prepušteni smo samima sebi, različitim strujama i utjecajima, a zajedno smo ipak, jači".

Prvo predavanje na ovoj tribini održao je vlč. Andrija Anišić, prefekt sjemeništa "Paulinum" na temu "Mladi nosioci mira". Ovo predavanje u cijelosti smo objavili u ovogodišnjoj "Subotičkoj Danici" na str. 164 - 167. (1987. g.)

Drugo predavanje održao je vlč. Jakob Pfeifer, u nedjelju 16. studenog, a tema je bila: "Evangelje u crkvi i na ulici". Predavač je potakao mlade da žive evangelje svugdje, i u crkvi i na ulici, i u školi i na radnom mjestu. Pozvao ih je da svjedoče za Krista u svim svojim mladenačkim susretanjima.

Ova tribina održavat će se svakog mjeseca u vjeronaučnoj dvorani sv. Roka u Subotici, a datum tribine saznat ćete od svojih župnika.

MLADI ! ovo je Vaša tribina, Pozovite na nju i svoje prijatelje da zajedno upoznajte bogatu baštinu svoje vjere. Dođite da u bratskom zajedništvu dobijete snage da možete živjeti onako kako Vas Isus uči.

Budućnost pripada mladima i zato nije svejedno kakvi će biti ti mladi. Ako mladi budu sljedbenici Kristovi, ne moramo se bojati za sutra!

SUBOTICA

A. A.

MLADI MOLE ZA MIR

Prva tribina mladih vjernika u Subotici bila je posvećena međunarodnoj Godini mira. Mladi vjernici iz Subotice i okolice tog dana su se željeli ujediniti sa sv. Ocem (tog je dana slavljen i "Papin dan") koji je u Asiz pozvao predstavnike svih religija da se mole za mir - to najveće dobro čovječanstva.

Poslije predavanja "Mladi - nosioci mira" koje je održano u vjeronaučnoj dvorani župe sv. Roka, mladi su prešli u crkvu da zajedno sa starijima mole za mir.

Ovom molitvenom susretu predsjedao je biskup Matija Zvekanović.

Slušali smo Božju riječ o miru, kratki odlomak iz Papine poruke za međunarodni dan mira, te kratku homiliju koju je održao vlč. Andrija Kopilović. Vrhunac ovog molitvenog susreta bila je simbolična molitva vjernika. Mladići i djevojke upalili su svijeću na uskrasnoj svijeći i s tom upaljenom svijećom u ruci izrekli su svoj molitveni zaziv za slogu, za mir i za sv. Oca. Ovaj simbolični gest htio je reći da mladi moraju biti Kristom zahvaćeni ako žele graditi mir u svijetu. Rasvjetljeni svjetlom Krista rassetoga i uskrsnuloga moći će svijetliti kao svjetiljka u svijetu ostvarujući Njegovu Radosnu vijest.

A. A.

60. OBLJETNICA SMRTI S. LEOPOLDINE ČOVIĆ

Ove godine 11. listopada navršilo se 60 godina od prerane smrti s. Leopoldine Čović.

S. Leopoldina rođena je 18. svibnja 1901. godine kao šesto od ukupno šesnaestero djece Ivana Čović i Janje Stipić u Subotici, a umrla je kao redovnica sv. Vinka Paulskog, 11. listopada 1926. godine u Zagrebu i sahranjena na Mirogoju.

O. s. Leopoldini, pored kratkog životopisa što ga je napisao o. Milan Pavelić D. I., ove godine u jednom dužem pismu piše njezina Vrhovna glavarica: "Sestra Leopoldina Čović bila je jedna od onih sestara koje su svoju životnu zadaću ispunile u malo dana i koji su već u jutro svog redovničkog života dozrele za vječnost. Za svojeg kratkotrajnog života Marija, od 1920. god. s. Leopoldina, vazda je bila nekako bliže nebu nego zemlji. Takvom su je upamtili njezini ukućani i rodbina te sumještani njezinog rodnog grada Subotice..."

"Bila je to ozbiljna, duboko pobožna, nekako posebno povučena, poslušna, vrlo radina, skromna i čedna..., vedra, ljubazna, upadno malo govorila i mnogo razmišljala...", kaže dalje Poglavarica.

Između tolikih citata koje je u svom govoru istakao g. Lazar Ivan Krmpotić pod koncelebriranom sv. Misom koju je služio biskup Matija Zvekanović, u njezinoj rodnoj župi Isusova Uskrsnuća na blagdan Krista Kralja, 23. studenog spominjemo samo neke:

"U mom srcu vruća je želja za nebom, jer tamo je polje mog rada". – "Uvijek sam mislila kako ću kad umrem nastojati samo oko toga da dragim sestrama, pa i drugim dušama izmolim milost ljubiti trpljenje...". "Drugo što želim naučiti duše jest to: da u svemu što im se događa gledaju volju Božju..."

U svojoj bolesti piše: "Zadnja dva tjedna baš mi nije najbolje. No, to me ne žalosti, dapače veseli me. Nemaš pojma koliko želim poći k nebeskom Ocu..."

Za ovu zgodu je načinjena njena slika na ulju koja će se čuvati u njezinoj rodnoj župi u kojoj više nema nikog od braće i sestara, jedino je još živ njezin bratić Geza i njegovih jedanaest djece, a s majčine strane još dvije starice.

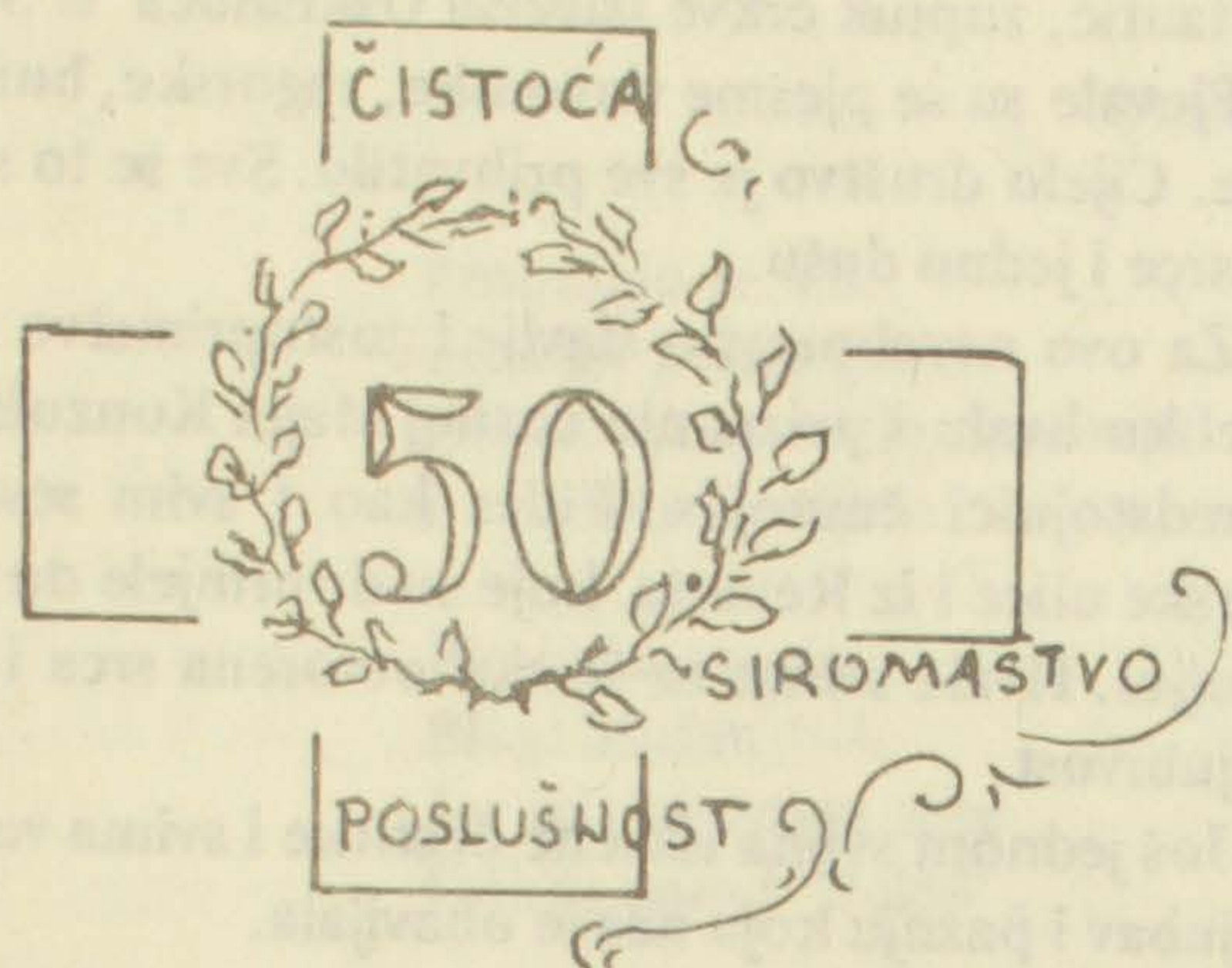
Ovu sliku izradio je akademski slikar Zubović iz Odžaka, a Lazar I. Krmpotić ju je darovao župi Isusova Uskrsnuća.

Ova komemoracija bila je lijep doživljaj za župljane rodne župe s. Leopoldine i mogla bi biti lijep poticaj mladima da nasljeđuju s. Leopoldinu u svim njezinim krepostima, istakao je župnik g. Bela Stantić. Dao Bog da se to dogodi!

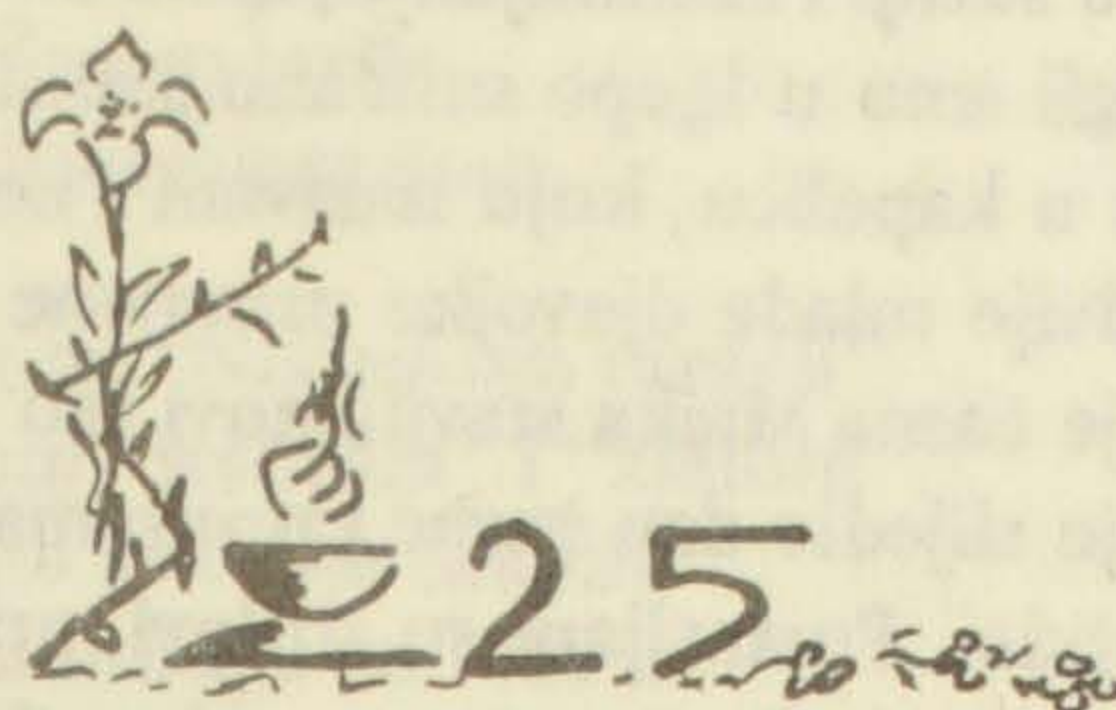

s. Leopoldina Čović

(crtež Stanislava Zubovića – Odžaci)

U REMETAMA "SREBRNE" I "ZLATNE"

2. i 3. kolovoza 1986. godine podno Sljemena, kojeg obavijaju zeleni brežuljci i udoline, na Bukovačkoj cesti, u kući časnih sestara "Naše Gospe" zbilo se tiho i veliko slavlje.

Možda se u našem "Bačkom klasju" i ne bi toliko na to osvrtni, kad ne bi sve bilo vezano za nas i Suboticu.

Znamo svi da su tih dana slavile svoje zlatne jubileje, 50 godina svetih redovničkih zavjeta dvije naše rođene Subotičanke.

To je č. sestra M. Angelina Ivković. Dijete je dobrih kršćanskih roditelja. Školovala se u Subotici, Novom Sadu i Zagrebu. Vršila je razne dužnosti i službe. Bila je predstojnica i ekonomica. Živila je u Zagrebu, Taborskom i Glini. Sada živi u Subotici, u Hamrambašićevoj ul. br. 7. Uvijek je tiha i povučena.

Zatim, već poznata č. sestra M. Anđelina Kujundžić. Kao dijete od dvije godine ostala je ratno siročić sa dvije starije sestre i jednom mlađom, koja je rođena nakon očeve smrti. Sestra Anđelina i dvije starije sestre su redovnice.

Još su žive najstarija i najmlađa. Osnovnu školu završila je u Tavankutu i Subotici, gimnaziju u Novom Sadu, filozofski fakultet, odnosno višu pedagošku školu u Zagrebu. Službovala je u Zagrebu, Subotici, Garešnici, pa sada opet u Zagrebu, u Remetama.

Pa onda tri "srebra", tri sestre koje su slavile 25 god. svetih zavjeta.

– Č. s. Tomislava Lovaković iz Trnave kod Đakova. Ona od osnivanja našeg sjemeništa "Paulinum" živi i radi u njemu, uvijek radosna i vrlo gostoljubiva.

– Č. s. Veronika Vidaković iz Brođanaca kod Osijeka. Ona je puno godina živila i radila u našem sjemeništu u Subotici. Svima draga i dobro poznata. Sada živi u Zagrebu, u Remetama.

– Č. s. Savija Palić iz Gradiške (Rešetari). S. Savija je dugo radila u svećeničkom domu "Josephinum" u Subotici, gdje je rado i s ljubavlju dvorila bolesne i stare svećenike. Od nedavno živi i radi u novoj sestarskoj kući tzv. "Anuncijata" u Subotici.

Časne sestre slavljenice prinose prikazne darove

Tom "zaltu" i "srebru" pridružilo se još jedno tek propupalo cvijeće proljeća života svojim prvim sv. zavjetima. To je draga mlada časna s. Zrinka Šestak iz zelenog Zagorja, iz okolice Varaždina.

Ovo slavlje je počelo temeljitom pripravom, s duhovnim vježbama, u šutnji i razmišljanju, kako to već biva.

Kao gosti stigli smo u lijepo sunčano subotnje jutro i odmah smo pošli u kapelicu, koju nazivam "nebeski tavan", gdje su baš dvije mlade djevojke primljene u novicijat, a trećoj sestri je časna Majka stavila novi veo na glavu.

Nakon toga je slijedio dan žurbe i priprema. Po kući se radilo kao u košnici. Postavljani su stolovi, pripremana jela, mirisala je sva kuća. Pred večer su svi pošli u tišinu kapelice na sat klanjanja. Iz Primorske ulice već je stigla časna Majka i njezine pomoćnice, te duet "slavuji" – č. sestre Imakulata i Cecilija, koje su kao voditeljice pjesmom i psalmima izmjenično prekidale tišinu i prošnje kojima su svi redom svojim molitvama molile jedna za drugu i za jubilarke. Bilo je tu vrlo dirljivih spontanih želja.

Poslije klanjanja brzo je cijela kuća utonula u san, a rano ujutro čulo se paljenje automobila naše sestre Leonije koja se spremala pred goste koji su stizali s više strana.

Samostanska kapelica je premalena i zato je mnoštvo gostiju prešlo u župnu crkvu u Remetama. Tako se cijela svečanost obavila u svetištu Remetske Gospe. Tamo su već bila postavljena klecala, zastrta bijelom koprenom i ukrašena cvijećem u svetišu ispred oltara.

Jedno klecalo za novozavjetovanu sestru, pa dva klecala za "zlatne" jubilarke, zatim tri klecala za "srebrne" jubilarke.

Svečanost je predvodio o. Provincijal u konceleciji više o. karmelićana i svećenika, gostiju iz Zagreba i Subotice.

U propovijedi propovjednik je lijepo prikazao redovnički život i značenje triju sv. zavjeta. Nakon toga se prišlo obnovi zavjeta.

Bilo je dirljivo i uzbudljivo kad je mlada sestra polagala svoje prve zavjete. Zatim su "zlatne" jubilarke, već u odmaklim godinama, sa svijećom u ruci potvrdile svoju vjernost u prošlosti i u budućnosti. Poslije njih tri "srebrne" koje u naponu života dokazuju da žele i dalje ostati vjerne svetom zvanju.

I tako smo svi s ganućem pratili taj sveti čin da se nakon svečanosti uz čestitanja i pozdrave razidemo svaki na svoju stranu.

Rodbina i gosti opet su se vratili u sestrarsku kući na Bukovačkoj cesti da ih dobre domaćice ugoste svečanim ručkom.

U kući slavlja ručak je trajao dugo i veselo uz govore, pjesmu i šaljive opaske. Drage časne sestre su se starale da nitko nije mogao ostati gladan.

Prigodne govore su održali o. Jakov Mamić, provincijal karmelićana, o. Damjan, franjevac iz Zagreba, o. Luka naš svima poznati gorljivi širitelj pobožnosti Prečistom

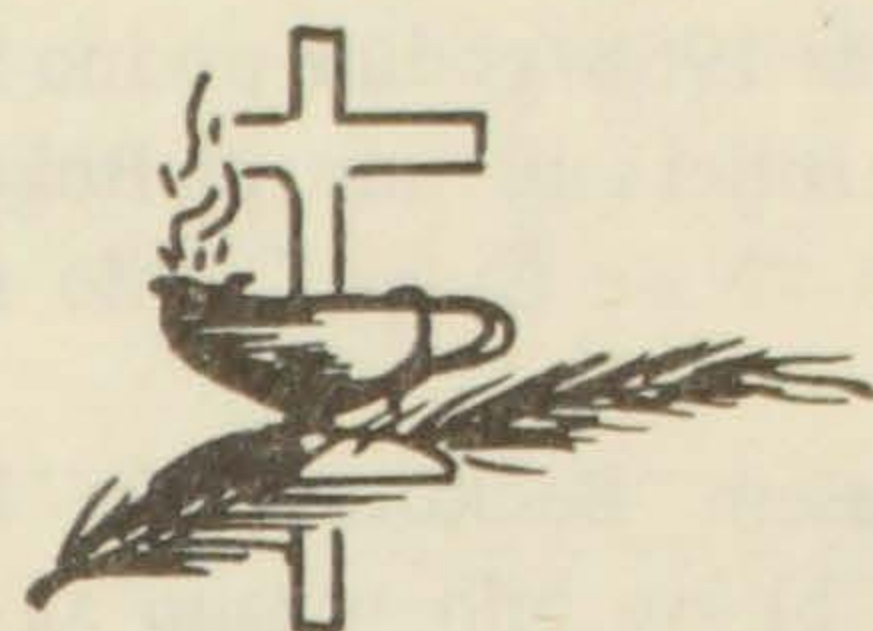
Srcu Marijinu i velečasni župnik mlade s. Zrinke, kao i vlč. Bela Stantić, župnik crkve Isusova Uskrsnuća iz Subotice.

Pjevale su se pjesme slavonske, zagorske, bunjevačke i druge. Cijelo društvo je sve prihvatilo. Sve se to stopilo u jedno srce i jednu dušu.

Za ovo nezaboravno slavlje i gostoprimstvo moramo dati veliku hvalu i priznanje časnoj Majci Konzolati i kućnoj predstojnici časnoj s. Fides kao i svim sestrama iz Primorske ulice i iz Remeta, koje su doprinjele da svi budu zadovoljni. Hvala svima za široko otvorena srca i srdačnu gostoljubivost.

Još jednom svima iskrene čestitke i svima velika hvala za ljubav i pažnju koja nas je obavijala.

T. K.

60 GODINA PRVOG LIKA SVETE BRAĆE U BAČKOJ

5. srpnja 1986. godine u našoj jedinjoj slovačkoj župi u Selenči proslavljena je 60. obljetnica od kako je blage uspomene slenački župnik Josip Kaić, po narodnosti Hrvat, postavio u slenačkoj crkvi presvetog Trojstva, vitraže koji prikazuju sv. Braću Ćirila i Metoda, koje Slovaci štiju kao svoje nebeske zaštitnike.

Ta obljetnica, koja u sebi nosi jednu poruku bratstva i ljubavi dvaju slavenskih naroda, bila je veoma svečano obavljena na sam blagdan sv. Braće i u slijedeću nedjelju.

Prije svečane Mise, koju je u konceleciji sa mjesnim župnikom vodio dekan Lazar Ivan Krmpotić, bio je veoma uspješni recital o ulozi sv. Braće i o životu slovačkoga naroda, prema tekstovima poznatog slovačkog književnika i narodnog buditelja Jana Holleho iz njegove poznate "Ćirilometodijade".

Recital je bio isprepleten i lijepim napjevima iz bogatog slovačkog melosa. Homiliju je održao dekan i posebno istakao radost što je slenačkim Slovacima ovu sliku podigao i darovao baš jedan bački Hrvat, što svjedoči da je život među različitim narodima u okviru jedne zemlje, a još više u okviru jedne Crkve, moguć i ako ga se ispravno shvati i poštuje, on postaje izvorom prave istinske životne radosti, koja izlazi iz tog međusobnog darivanja i obogaćivanja.

U drugom je pak dijelu homilije poticao slenačke vjernike da nikada ne zaborave da ih je ćirilometodska baština spasila kao narod i da je radi toga veoma cijene i nastoje živjeti u sadašnjosti, čitajući i živeći Božju Riječ u svagdanjem životu i koristeći sva blaga svoje kulture, osobito one duhovne, da rastu u poznavanju velikih duhovnih vrijednosti i u njihovoj primjeni u svakidanjem životu.

Z. K.

RIJEČ SESTRICI

(Anđelini Kujundžić)

Prohujalo je, eto,
Pedeset punih ljeta,
Otkad si napustila dom naš
I odrekla se svijeta.

Bio je to za nas
Blagi hladan tuš,
Jer uz dvi druge seke
Odlazi nam i "Jeluš".

Ta nakon vašeg odlaska
Osta nam kućica pusta.
I ko da je oko nje pala
Maglica neka gusta.

Jer od četiri kćerke
Ostadoh s Mamom sama,
A to je, ko iza sunca,
Kada se spusti tama.

No, vjera nas čvrsto vezala
I plela oko nas niti.
Znali smo da iz daljine
Možemo blizu biti ...

I tako smo križ svoj grlile
Svaka na svojoj strani,
A godine su jurile,
Kao što prolaze dani.

Danas na "Nebeskom tavanu"
Osutom "srebrom" i "zlatom",
Svi smo se ovdje skupili
Zahvalni Bogu na tom ...

Jubileje vam čestitamo —
Zlatne, srebrne, sretne!
Kao i pupoljku, Sestrici
Za prve zavjete svete!

Živite nam još dugo, dugo
Svaka na putu svom!
Dok sretno ne stignete
U vječnost, Ocu svom!

Zagreb — Remete
3. VIII 1986.

T. K.

ekumenski susret

"TREBA ŽIVJETI DOSTOJNO KRISTOVA POZIVA"

Ovo su bile riječi poziva šest misionarki, žena koje su prisustvovala Ekumenskom odboru kršćanskih žena SAP Vojvodine u Feketiću, 26. travnja 1986. godine. Bog je jedan za sve nas VEĆ SADA, a ne u budućnosti. Kršteni smo u ime Trojedinoga Boga, koji je Ljubav.

Svoj misijski rad obavljaju u Africi, Aziji, Hong Kongu. Tvrde da je jakost u Crkvi Duh Sveti, ljubav, ekumensko zbližavanje, a žed svih nas je Krist, koji nam je dao primjer i pozvao nas "Da svi budu jedno...". Pozivaju nas da prijeđemo sve granice iako smo podijeljeni na Istok, Zapad, Sjever i Jug.

Iznijeli su nam svoja bogata iskustva, kao na pr. u viševjerskim sredinama se kod blagdana kršćana dolazi da ga svi slave, a isto kod blagdana muslimana. Trebalo je dosta hrabrosti da se na ovaj način zajednički slavi Bog, no susreti ekumenskih žena sa predstavnicima Crkava bili su uspješni.

Oformljene su biblijske i molitvene grupe. Vodi se briga o starima, zapuštenima, mladima, bračnim parovima. Pruža im se moralna i materijalna pomoć po potrebi.

Dirljivo je bilo čuti kako ljudi iz krajeva, u kojima djeluju ove misionarke, imaju duboku vjeru i da nas svojim vjerovanjem mogu obogatiti.

Ni praktično osposobljavanje nije izostavljeno. Pored opismenjavanja primjenjuje se i praktični rad: ručni rad, razni zanati, gradnja i sl. Zajednička suradnja je na zavidnoj visini, jer su ljudi otvoreni i pristupačni.

Svijet je danas u krizi i Crkva može biti u krizi, ali Bog ne. Crkva treba da nađe svoje mjesto u ovoj kriznoj situaciji. Bog je nazočan u svakom dijelu svijeta, uvijek jednak, bilo u seoskoj crkvi ili u veličanstvenoj katedrali najotmjenijih gradova. On, SVJETLO, posvuda upaljeno njegovom ljubavlju, snaga starih i mladih, siromašnih i bogatih, učenih i neukih, Bog je jednak za sve; On briše svaku suzu, On krijepe svako srce, On daje svoj DUH svakome koji živi po Njegovom zakonu.

Prihvatimo ovu Istinu, ljubimo Jedinog Boga, svakog čovjeka, bio nam prijatelj ili neprijatelj i molimo "Da svi budu jedno...".

Molimo za mir koji nam je tako potreban, napose u dušama i u svijetu.

Misionarke to odavno čine, dok je poseban poticaj za to dala Shanti Solomon, žena iz Indije. U povodu 30 godina (1956) posjetila je kršćanske žene EOSAPV - a, a tom prilikom i Suboticu. U svom izlaganju naglasila je da su je strahote drugog svjetskog rata ponukale da okupi "suradnike mira". Prošla je s grupom žena mnoga zgarista, logore i ruševine po Hirošimi. Bila je ojađena, koliko "čovjek može biti čovjeku vuk". Zbog toga je apelovala na odbore kršćanskih ekumenskih žena (čiji je i ona član), da mole za mir i to pravi Kristov mir, kojeg jedino On može dati. Toko 30 godina rada uspjeh je očit. Na svijetu se danas moli u 72 zemlje

"Molitva je jakost. Dužnost pravog kršćanina je da ljubi bližnjega i stvara jedinstvo. Putem molitve lakše živimo u miru sa svakim čovjekom u svijetu, a Bog neka blagoslovi sve one koji se mole za mir", rekla je na kraju svog izlaganja Shanti Solomon.

Ova 1986. godina je i hod ususret sto-godišnjici od osnivanja prvog molitvenog sata. Bilo je to 25. ožujka

1887. godine. Plodno sjeme donjelo je rod. Danas se u 172 zemlje održava ekumenski molitveni sat žena. Slavi se 100. jubilej, BOŽSAPV - e slavi dvanaesti, a mi u Subotici peti - mali jubilej. U pripravi za stotu godišnjicu jubileja uključujemo se u pokret "molitve za mir". Pored toga molimo Gospodina "da pošalje radnike, jer žetva je velika, a radnika je malo".

Na centralnoj proslavi naći će se u Americi predstavnice svih zemalja, tj. članice EO žena. U međunarodni Ekumenski odbor žena birat će se novi članovi i izraditi novi samostalni pravilnici.

Do tada, sjetimo se češće cilja EO žena. Sklopimo ruke, pratimo ih molitvom govoreći:

Kriste, Ti koji si jakost
ljubavi sreće vir,
daj našim dušama
i cijelom svijetu
toliko potreban
Tvoj sveti mir.

Via

SVEĆENIČKO REĐENJE U KULI

Posljednjih 30 godina Kula je dala pet svećenika našoj Crkvi. Na svetkovinu sv. Petra i Pavla ove godine zaredio je za svećenika subotički biskup Matija Zvekanović vlč. g. BEER GERGELYA. Svog sina Gergelya dopratila je majka, majka udovica. Mladomisnikov otac nije doživio slavlje svoje obitelji. Pripravio je svome sinu misnicu, pripravio oltarnik. Puno je i ustrajno molio za sina.

Kulski župnik i dekan duguje veliku zahvalnost Gospodinu, koji je takvim blagoslovom pratio njegov svećenički rad u Kuli.

Molimo za mladomisnika, za svećenike, za duhovna zvanja! Pokucajmo na vrata Božje milosti, da nam Gospodin dade dobrih svećenika!

Mladomisnik Beer Gergely raspoređen je na svoju prvu svećeničku dužnost kao kapelan u somborskoj župi Presv. Trojstva.

St. B.

BLAGOSLOV OBNOVLJENE CRKVE U MLADENOVU

24. kolovoza u 10 sati prije podne subotički biskup Matija Zvekanović blagoslovio je obnovljenu crkvu sv. Ivana Krstitelja u Mladenovu izvana i iznutra. Crkva je 1968. godine radi trošnosti jednoga dijela smanjena, ali nije bila završena. Ove godine su konačno završeni radovi. Nacrte je izradila prof. Alojzija Ulman iz Vinkovaca. Crkva sada sačinjava jednu arhitektnosku cjelinu i ures je centra sela, i radost onih malobrojnih vjernika ove dijasporske župe.

MOLITVA HVALE

Isuse, želim biti s Tobom nekoliko trenutaka u molitvi. Na početku želim Ti reći jedno veliko Hvala za najveći dar koji si mi udijelio - za dar života. Ti si me želio dok sam još bila u majčinoj utrobi. Ti si već unaprijed znao kakav će biti moj život...

Dok sam još bila mala, bilo mi je teško nositi svoj životni križ koji si mi preko bolesti dao, i često puta sam mrmljala i protiv Tebe i protiv križa kojeg si mi dao, ne znajući još da je to Tvoj plan ... Sada u tom planu, malo po malo otkrivam Tebe i Tvoju volju. Hvala Ti na ovom velikom otkriću, Isuse!

Hvala Ti što mogu biti kršćanka, što mogu biti Tvoja učenica. Hvala Ti što si mi povjerio zadaću da svjedočim za Tebe u svijetu u kojem živim, djelom i primjerom. Daj mi snage da to, doista, mogu činiti!

Hvala Ti i za dar Duha koji si mi dao preko kojeg mi savjetuješ što mi je činiti u određenim trenucima.

Hvala Ti što si u svim okolnostima života sa mnom. Hvala Ti što me neizmjerljivo ljubiš.

Hvala Ti i za ljude koji me okružuju... za prijatelje, poznanike, rođake. Hvala Ti i za moje roditelje, koji mi pomažu u mojoj bolesti.

Unaprijed Ti hvala i za sve ono što će se sa mnom dogoditi u životu. Hvala Ti već sada i za moju smrt koja će se zbiti po Tvojoj volji. Daj mi samo da Ti uvijek mogu ostati vjerna.

Tj.

IN MEMORIAM

MILAN ASIĆ
(1917 – 1986.)

Subotica je izgubila svog velikog glazbenika i skladatelja. U petak, 19. rujna 1986. god. preminuo je Milan Asić, dugogodišnji dirigent Subotičke filharmonije i orkestra Narodnog pozorišta, jedan od osnivača i dirigent Opere u Subotici (1950 - 1954).

Milan Asić je rođen 1917. god. u Zagrebu, gdje je pored osnovne škole i gimnazije pohađao Muzičku školu "Vatroslav Lisinski", a onda se konačno opredijelio da glazbu odabere kao svoj životni poziv i da joj posveti svoj talenat i svoje sposobnosti. Upisao se na Muzičku akademiju u Zagrebu, gdje je studirao kompoziciju u klasi profesora Krste Odaka i dirigiranje kod profesora Frana Lotke.

Već 1936. god. završio je svoje prvo scensko djelo "Pekarev Miško", dječju operetu, koja je imala veliki uspjeh u Zagrebu i u drugim mjestima.

Nakon Završetka studija radio je kao muzički urednik zagrebačkog radija i kao pomoćnik dirigenta Hrvatskog narodnog kazališta. U tim godinama stvorio je čitav niz kompozicija.

Onda je nastupio prelomni momenat u životu M. Asića. Došao je u Suboticu 1. listopada 1945. godine sa svojom suprugom Jelkom, koja je kao glumica i operaska pjevačica stvorila mnogo velikih uloga na subotičkoj pozornici.

Tako je počeo stvaralački i organizatorski rad M. Asića u Subotici. Postao je 1946. god. dirigent i umjetnički rukovodilac Subotičke filharmonije, koja je tokom godina priredila brojne koncerte, izvodeći najteža i najljepša djela orkestralne i simfonijske glazbe. Oko 1950. god. Subotička filharmonija bila je na vrhuncu uspjeha.

M. Asić je posebnu pažnju uvijek posvećivao njegovanju i upoznavanju domaće glazbene umjetnosti kao što su djela skladatelja Vatroslava Lisinskog, Jakova Gotovca, Krešimira Barnovića, Mihajla Vukdragovića, Stanojla Rajčića i dr.

Za ime i rad M. Asića vezano je i osnivanje Opere u subotičkom Narodnom kazalištu 1950. god. Do 1954. god. postojala je subotička Opera i to su zlatne godine glazbenog života toga grada, ali su brzo prošle.

Pod dirigentskom palicom M. Asića na subotičkoj sceni izvedene su poznate opere velikih majstora kao što su Ivan Zajc, Jakov Gotovac, Giuseppe Verdi, Giacomo Pucini, B. Smetana i dr. Također je izvedeno nekoliko poznatih opera Franca Lehara i drugih skladatelja.

Poslije ukidanja Opere 1954. god. M. Asić je napustio Suboticu, ali 1957. god. opet se vratio i nikada više nije napustio ovaj grad. Poletno je nastavio svoj svestrani rad.

U subotičkom Narodnom pozorištu kao dirigent orkestra uglazbio je mnogo scenskih kompozicija za pojedine kazališne komade.

Kao dirigent Subotičke filharmonije M. Asić je surađivao s mnogim skladateljima. Spomenut ću samo suradnju s Jakovom Gotovcem, koji je svoju 40. obljetnicu umjetničkog rada proslavio u suradnji sa Subotičkom filharmonijom. Ona je tom prilikom izvela Gotovčevo simfonijsko djelo "Bunjevačke igre", koje je vrlo lijepo primljeno od publike.

35. obljetnicu svoje umjetničke djelatnosti M. Asić je proslavio 15. svibnja 1972. god. Tom prilikom u subotičkom Narodnom pozorištu bila je praizvedba njegove kantate za sopran solo, zbor i orkestar "Zemljo krša – zemljo ravni" koja nam pruža vrlo lijep rodoljubni sadržaj, jer za temu ima motiv iz povijesti bačkih Hrvata:

– U davna, burna vremena Bunjevci su napustili kršnu Hercegovinu, praćeni burom i plačem žena i djece. Došli su u prostrane bačke ravni. Tu ih nije čekala zemlja laganog života, ali tvrde i snažne ruke su zaorale dugačke brazde. Zazelenila su se beskrajna polja, a klasovi su ih zakitili i pozlatili.–

Osim ovog glazbenog djela M. Asić je uglazbio još niz orkestarskih i simfonijskih djela, a stvarao je sve do svoje bolesti.

Uz ovaj raznovrsni, bogat umjetnički rad, koji smo kratko opisali, treba posebno istaći suradnju Jelke i Milana Asića sa subotičkim katedralnim zborom "Albe Vidaković". U toj suradnji M. Asić je uglazbio čitav niz kompozicija, t.j. duhovnih i rodoljubnih pjesama.

Od duhovnih skladbi M. Asića spomenut ću samo neke:

"Psalam 150" je posvetio s. Mirjam Pandžić, koja je dirigent subotičkog katedralnog zbora.

Kompoziciju "Dušo Kristova" posvetio je svojoj supruzi Jelki.

"O, Marijo, zvijezdo mora" i "Omnia omnibus" posvetio je subotičkom biskupu Matiji Zvekanoviću.

M. Asić je stvorio niz kompozicija, najčešće rodoljubnog sadržaja, na riječi bunjevačko - šokačkih hrvatskih pjesnika, kao što su Ante Evetović Miroљub, Aleksa Kokić, Ante Jakšić, Stipe Bešlin i Jakov Kopilović.

Od rodoljubnih kompozicija najpoznatije su "Subotica mila" i "Domovina moja" na tekst pjesnika Jakova Kopilovića i "Blagoslovljena ova zemlja moja" na tekst pjesnika Ante Jakšića.

Na gostovanjima u pojedinim mjestima u Bačkoj i šire katedralni zbor je izvodio kompozicije M. Asića, a osobito na koncertima i na liturđijskim svečanostima u subotičkoj katedrali i na priredbama "Dani kruha i riječi" u subotičkom sjemeništu "Paulinum" u okviru proslave Dužijance (15. kolovoza).

U znak zahvalnosti za sve što je M. Asić učinio, katedralni zbor "Albe Vidaković" je priredio 5. prosinca 1982. godine koncert u subotičkoj katedrali povodom 65. godišnjice rođenja našeg skladatelja. Na programu su bila njegova djela.

Ali, ta plodna suradnja prekinuta je bolešću našeg umjetnika. Brzo je došao čas rastanka.

Na sprovodu na Mirogoju, u Zagrebu 24. rujna 1986. godine okupili su se njegovi rođaci, prijatelji i poznanici. Pored tročlane delegacije SIZ - a kulture u Subotici, bila je grupa pjevača katedralnog zbora "Albe Vidaković" sa svojim dirigentom s. Mirjam Pandžić da pozdrave i pjesmom isprate svoga dragog Maestra. U ime svih, Ivica je pričitao oproštajni govor i, pored ostalog rekao:

"U ovom času našeg rastanka želim reći riječi zahvalnosti i priznanja u ime svih članova katedralnog zbora "Albe Vidaković" u Subotici s kojim su Jelka i Milan Asić čitav niz godina tako iskreno i korisno surađivali. A s radošću se sjećamo onih nezaboravnih trenutaka kada su bili zajedno s nama na probama ili na koncertima. Bili smo zadivljeni njihovim stručnim glazbenim znanjem i ljubavlju kojom su pristupali glazbi. Sve to željeli su prenijeti na članove našeg zbora. Na svemu tome najiskrenija im hvala". /.../

"Duhovne i rodoljubne skladbe Milana Asića imaju trajnu vrijednost zbog svoje ljepote i ljudske topline. Zato su rado slušane na svim priredbama i koncertima."

"Umrlo je umorno tijelo našeg dragog Maestra. Neka mirno počiva u rodnom Zagrebu, gdje se opet vratio, ali njegova glazbena djela će i dalje živjeti".

"Katedralni zbor 'Albe Vidaković' s velikom ljubavlju će čuvati, njegovati i prenositi novim generacijama to bogato umjetničko nasljedstvo."

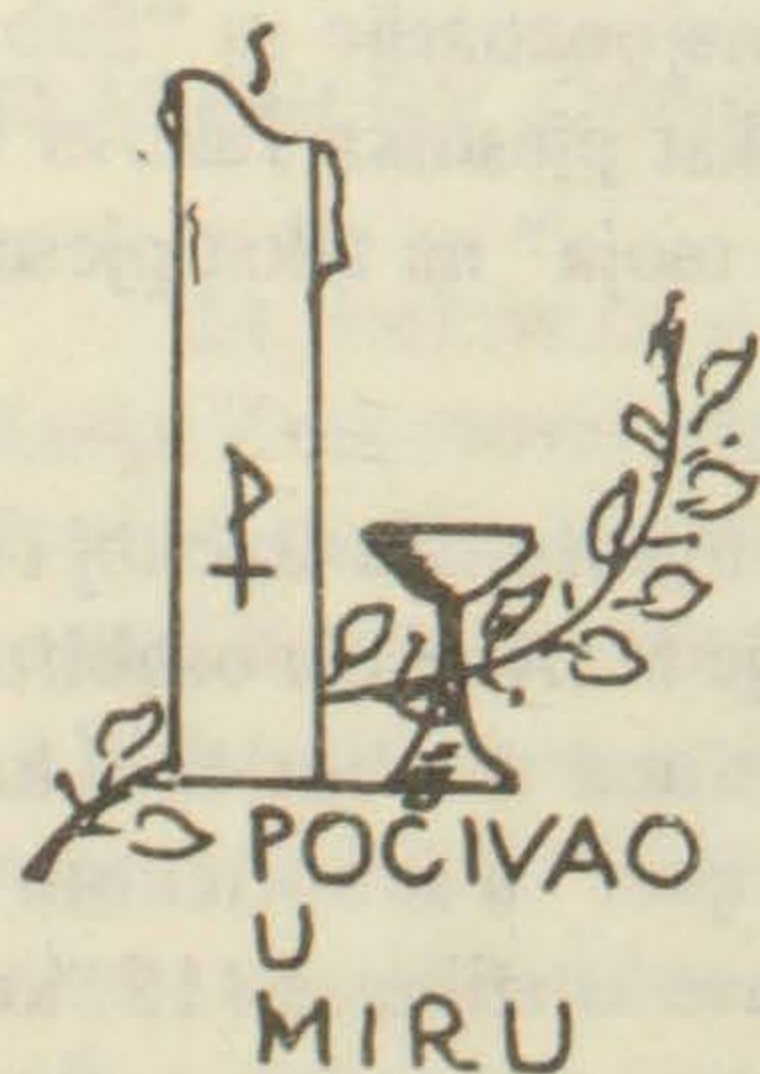
"Slava Milanu Asiću i neka počiva u miru Gospodina".

Sprovod je vodio subotički župnik vlč. Blaško Dekanj koji se od pokojnika oprostio toplim riječima.

Subotica je pretrpjela veliki gubitak u svom kulturnom i glazbenom životu. Kada se bude govorilo o kulturnoj i glazbenoj povijesti toga grada, uvijek će biti nezaobilazna imena Jelke i Milana Asića.

Ovi reci su samo mali obol vraćanja za velika djela koja su nam oni učinili.

Vojmir

INTERDENOMINACIONI SEMINAR O MISIJI I EVANGELIZACIJI

Od 27. do 30. listopada 1986. godine održan je u Novom Sadu u prvorazrednom hotelu "Park" seminar za evangelizaciju značajnijih kršćanskih Crkvi i denominacija protestantske provenijencije u našoj zemlji. Na seminaru uz pastore Slovačke evageličke Crkve i Mađarske Reformirane Crkve, te evangeličke pastore iz Hrvatske i Slovenije, sudjelovali su predstavnici još desetak denominacija iz cijele Jugoslavije.

U svojstvu gostiju i promatrača sudjelovali su predstavnici Rimokatoličke Crkve tj. njezinog Vijeća za ekumenizam pri BKJ, Makedonsku Pravoslavnu Crkvu zastupao g. Metodi Gogov, profesor na Teološkom fakultetu MPC u Skopju "Sv. Kliment Ohridski" sa svojom pratnjom, dvojica svećenika Srpske Pravoslavne Crkve sudjelovali su na simpoziju u svoje vlastito ime.

Trojica pastora iz različitih denominacija; jedan iz Indije, jedan iz Canade i treći iz Brazila, održali su glavna predavanja na temelju kojih se kasnije razvijao i rad u grupama i diskusije u plenumu. U okviru ovoga seminara poznati marksistički sociolog Dr. Esad Ćimić, sada sveučilišni profesor u Beogradu, održao je predavanje na temu odnosa vjere u suvremenom socijalističkom društvu.

Nakon predavanja se razvila veoma živa diskusija. Na ovom seminaru je promoviran novi prijevod četiriju Evandjelja na srpski jezik, rad baptističkog pastora Dr. Aleksandra Birviša iz Beograda.

Katoličku Crkvu je zastupao mag. Lazar Ivan Krmpotić, župnik iz Bačke Palanke i glavni i odgovorni urednik našeg lista.

Početak ovog seminara pao je istovremeno sa održavanjem molitvenog skupa za mir u Asizu, pozdravljajući Seminar u ime Katoličke Crkve, pozvao je sve sudionike da se pridruže sv. Ocu Ivanu Pavlu II i svim predstavnicima religija svijeta koji su se okupili oko njega, što je naišlo na lijep prijem od strane prisutnih.

Z. K.

+ SZÜCS MARTON

31. kolovoza 1986. godine, u rane jutarnje sate pozvao je Gospodin k sebi umirovljenog župnika i dekana g. Szücs Martona.

On se rodio u Kuli 8. studenog 1907. godine. Za svećenika je zaređen 2. srpnja 1933. godine u Subotici. U Stanišiću je bio 3 godine kapelan, a zatim isto toliko u Somboru. 1941. godine imenovan je župnikom u Bačkim Vinogradima i tamo je ostao punih 40 godina. Posljednjih 6 godina svoga života proveo je u Josephinum u Subotici.

Neka ga Gospodin obilno nagradi za sve ono što je učinio u svojoj dugoj svećeničkoj službi.

IN MEMORIAM

UMRO DUHOVNIK "MOMAČKOG KOLA"

U subotu 15. studenog 1986. godine preminuo je u Gospodinu u subotičkoj bolnici svećenik IVAN BENEŠ.

Prečasni Ivan Beneš rodio se u Subotici 3. prosinca 1910. godine. Teologiju je studirao u Strasburgu od 1930 - 1931. i u Zagrebu od 1932. - 1934. god. Za svećenika je zaređen u Subotici 1. VII 1934. godine.

Svoju svećeničku službu vršio je kao kapelan u Bačkom Monoštoru od 18. VII. 1934. - 15. VII. 1935. Zatim je bio upravitelj župe Isusova Usrksnuća u Subotici od 15. VII 1935. - 1. VII 1942. godine. U to vrijeme obavljao je i službu duhovnika u katoličkom omladinskom društvu "Momačko kolo" (1935 - 1941).

Poslije toga bio je kapelan u Melykutu od 1. VII. 1942. - 1. VII 1943. godine. U Bajmoku je kapelan od 1. VII. 1943. - 20. X. 1944., a poslije toga preuzima dužnost upravitelja župe u Bajmoku na kojoj ostaje do 12. XII. 1946. god. A od 12. XII. 1946. pa sve dok nije otišao u mirovinu obavljao je službu župnika u Svetozaru Miletiću.

1950. godine imenovan je i dekanom Somborskog dekanata.

U svibnju 1985. godine dolazi u sjemenište "Paulinum" gdje provodi svoje dane kao svećenik u miru, ali ujedno pomaže u biskupskoj kancelariji u administrativnim poslovima.

Za vrijeme svog kratkog boravka u mirovini češće je pobolijevao, dva puta je bio na operaciji. 26. X. 1986. odlazeći na večernju pobožnost u katedralu, nesretno je pao, slomio nogu u kuku, te je prevežen u subotičku bolnicu. U me-

đuvremenu su nastupile i druge komplikacije i tako je, nakon tri tjedna ležanja u bolnici, okrijepljen sakramentima, zamijenio ovozemaljski život vječnim dne 15. studenog.

Sahranjen je 18. studenog 1986. godine u svećeničku grobnicu na Kerskom groblju u Subotici.

Sv. Misu zadušnicu ispred kapelice sv. Ane na Kerskom groblju služio je subotički biskup Msgr. Matija Zvekanović, a u koncelecijaciji su bili dr Marin Šemudvarac, Msgr. Franjo Vujković, preč. Blaško Dekanj i vlč. Marko Vukov, sadašnji župnik u Svetozar Miletiću.

Sv. Misi i sprovodu prisustvovalo je tridesetak svećenika, desetak časnih sestara i lijepi broj vjernika.

Na sv. Misu i sprovod svom dugogodišnjem župniku došli su u jednom autobusu i vjernici iz Svetozara Miletića.

U svom govoru biskup je naglasio Pokojnikovu savjesnost i marljivost u svim dužnostima koje je obavljao, te njegovo uvijek vedro i nasmijano lice.

Od svog bivšeg župnika oprostili su se i članovi Pastoralnog vijeća Crkvene općine iz Svetozara Miletića na hrvatskom i mađarskom jeziku. Oni su istakli veliku skrb i brigu svog bivšeg župnika za njihovu Crkvu, kako u duhovnom, tako i u materijalnom pogledu. "To mi ne možemo nikada zaboraviti i zato smo zahvalni svom dugogodišnjem župniku" rekao je jedan član Pastoralnog vijeća iz Svetozara Miletića.

Neka Gospodin obilno nagradi svog slugu svećenika IVANA BENEŠA za njegovo vjerno služenje Crkvi i narodu kroz punih 52 godine.

A. A.

"RADOSNA GOSPA" NA BUNARIĆU

Pobožnost je počela u subotu, 30. kolovoza navečer u 7 sati. Prvo je bila Služba pokore i sv. ispovijed. Dok je trajala ispovijed, vjernici su molili kronicu. Zatim je u vrlo lijepoj procesiji sa svijećama uz pjevanje marijanskih pjesama prenešena slika Gospe iz kapelice do glavnog oltara. Mladi su izveli recital u Gospinu čast. Poslije toga bila je sv. Misa koju je prikazao dekan Blaško Dekanj. tako je u duboku noć završila ova pobožnost vjernika koji su se okupili da počaste Gospu.

U nedjelju, 31. kolovoza u 7 sati bila je sv. Misa u kapelici, u 8 sati biskupsku svečanu Misu na mađarskom jeziku prikazao je msgr. Matija Zvekanović uz asistenciju. Propovijedao je isusovac o. Szentmartoni Mihaly.

U 10 sati, svečanu biskupsku sv. Misu predvodio je riječki nadbiskup msgr. Josip Pavlišić. On je održao i prigodnu homiliju. U 4 sata poslije podne bila je također sv. Misa na glavnom oltaru.

Ove godine Gospino proštenje na Bunariću uklopljeno je u okvir proslave jubileja 300. godišnjice crkvene ob-

nove među vjernicima Hrvatima u Bačkoj.

Dolaskom riječkog nadbiskupa u Suboticu želila se istaći povezanost bačkih Bunjevaca s Bunjevcima u Senju i okolici.

Proslava jubileja 300. godišnjice bila je pod okriljem Radosne Gospe iz Bača i njena slika bila je na svim priredbama u Subotici od 11. do 17. kolovoza 1986. god. Tako je bilo i na Bunariću. Prije sv. Mise u 10 sati u procesiji, u pratnji nadbiskupa i svećenika, katedralni bandaš i bandašica donijeli su sliku Radosne Gospe i stavili pred glavni oltar.

Kopiju slike Radosne Gospe izradio je slikar Stanislav Zubović u Odžacima, a bački dekan Lazar Ivan Krmpotić darovao je tu kopiju župi Marije Majke Crkve, na čijoj teritoriji se nalazi proštenje na Bunariću, da može biti izložena svake godine na proštenje.

Vjernici su se skupili u velikom broju na Bunariću da počaste Gospu koja je Majka naše prošlosti i molili su da bude i Majka naše sadašnjosti i budućnosti.

REDOVNIČKI DAN ZA MIR U SUBOTICI

Za redovnički dan za mir spremile smo se duhovnom obnovom i molitvo. Cijeli program se odvijao kod naših otaca franjevaca. Tako su se časne sestre okupile 28. i 30. listopada 1986. god. sa željom da sve budu prisutne sa područja Bačke biskupije. Program je bio obadva dana isti. Prvi dan nas je bilo na okupu 56 sestara, a drugi dan 41. Evo i našeg programa:

U 9 sati pjevana Jutarnja

U 10 sati kratka predavanja i to iz svake redovničke zajednice, odnosno Družbe.

Uvodnu riječ imao je kao domaćin o. Miljenko Holzleitner gvardijan u Subotici na temu: "Koliko je do vas, budite u miru sa svim ljudima" (Rim 12, 18).

Zatim slijede pojedina predavanja:

- 1.- Gospodin Ti dao mir! – sestra Naše Gospe.
- 2.- Pomirenje i praštanje - sestra Kćeri Milosrđa.
- 3.- Ljubav - sestra Milosrdnica iz T. Vrbasa.
- 4.- Služenje i dijalog - Marijina Sestra iz Apatina.
- 5.- Nenasilje - Sestra Službenice Bezgrešne Marije iz Ruskog Krstura. (Grkokatolkinje)
- 6.- Pravednost - Male Sestre iz Ruskog Krstura.
- 7.- Sveopće bratstvo - o. Mato Miloš, karmelićanin iz Sombora.

U 12 sati bio je Srednji čas iz Časloslova.

Poslije toga agape. Naši oci franjevci su se pokazali pravim domaćinima. Hvala im.

Od 14 - 15. sati gledali smo film o Proslavi 300. godišnjice obnovljenog crkvenog života među Hrvatima u Bačkoj.

Poslije toga slijedila je sveta ispovijed. Nakon toga svečana sv. Misa koju je predvodio biskup Matija Zvekanović, a nekoliko redovnika je s njim koncelebriralo. Naš čuveni zbor "ALBE VIDAKOVIĆ" svojim je krasnim pjevanjem pod vodstvom s. Mirjam Pandžić doprinio svečanosti ove Euharistije. Lijepi broj vjernika iz različitih župa prisustvovao je na Euharistijskom slavlju i to oba dana.

Biskup Matija Zvekanović održao je lijepu porpovijed i to o Majci Tereziji koja je nedavno bila u Budimpešti. Iznio je iscrpni izvještaj o Družbi misionarki ljubavi i o radu Majke Terezije. Nama kao redovnicama može to puno koristiti. Poniznost i jednostavnost te redovnice i ljubav prema siromasima je i uspjeh njenog rada.

Sestre su se razišle svojim kućama vesele i obogaćene.

s. M. Ivana Cvijin

ĆIRILOMETODSKI DAN BAČKOG DEKANATA

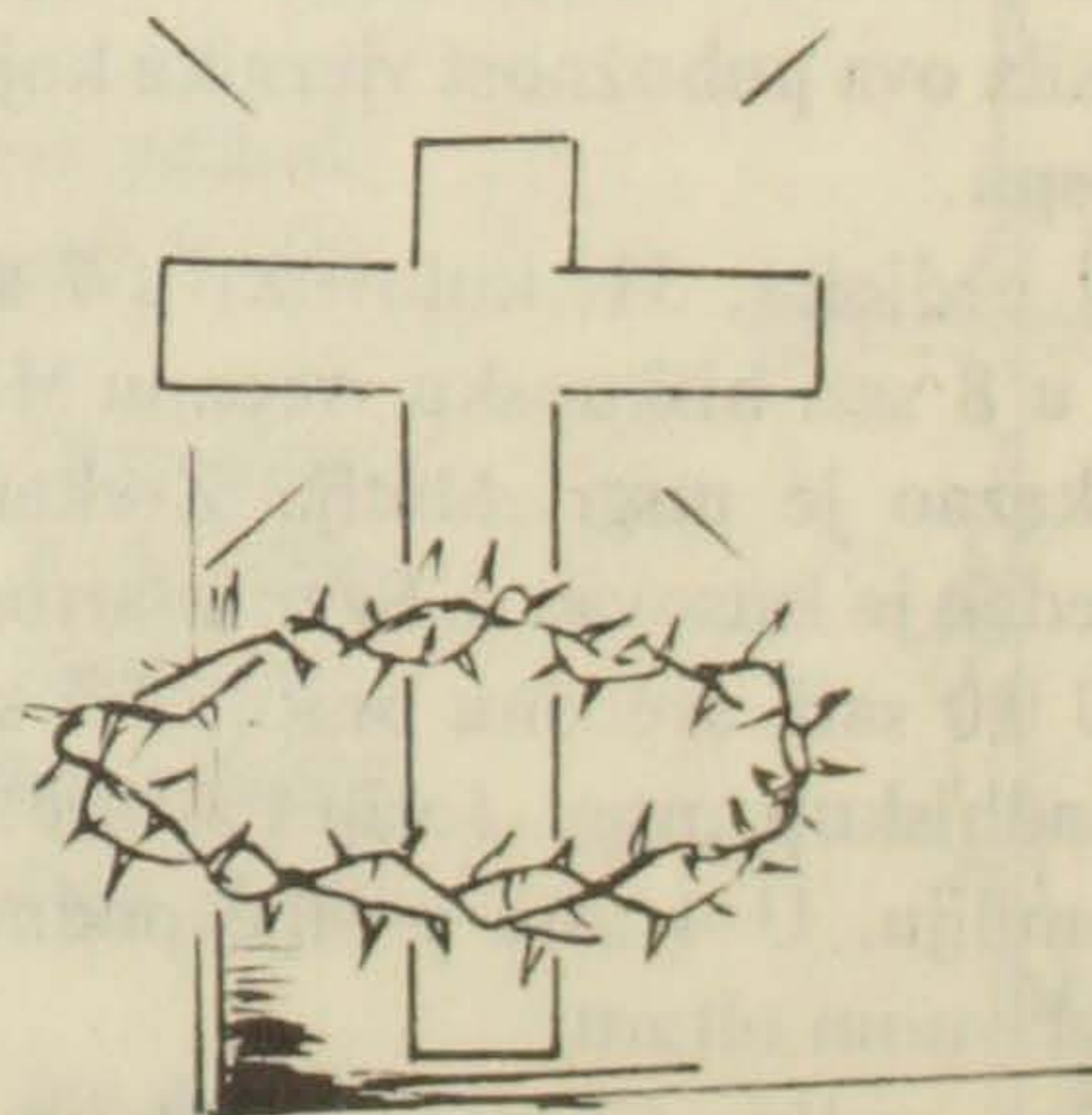
Svećenici ovoga dekanata odlučili su da na trajni spomen tisućugotote obljetnice smrti sv. Metoda, koju proslavimo prošle godine, svake godine, i to 24. svibnja posvete jedan dan molitve i razmišljanja o baštini sv. Braće, osobito u našim prostorima.

Ove godine taj dan, iz opravdanih razloga, morao je biti premješten na 18. studeni. Toga su se dana okupili svećenici dekanata, a bili su pozvani svi svećenici naše biskupije koji se interesiraju za ćirilometodsku baštinu.

U 10 sati prije podne dr Anton Benvin, profesor na Visokoj bogoslovskoj školi na Rijeci, poznati stručnjak za ćirilometodsku baštinu u našim zapadno hrvatskim krajevima, održao je dva predavanja o ćirilometodskoj baštini na području krbavsko - modruške i senjsko - riječke (nad) biskupije. Ovim predavanjima dr Benvin je znalački prikazao na temelju povijesnih dokumenata, kako se ova baština naselila, razvijala i održala u tim prostorima do naših dana.

Istog dana u 17 sati naš biskup Msgr. Matija Zvekanović predsjedao je svečanoj Misi u župnoj crkvi sv. Pavla u Baču u konceleciji sa svećenicima dekanata i prof. Antonom Benvinom i pod ovom sv. Misom blagoslovio je sliku sv. Ćirila i Metoda, kojom svećenici i puk bačkog dekanata obilježili su 1100. godišnji jubilej smrti sv. Metoda. Slika je postavljena u jednu posebnu kapelu u župnoj crkvi sv. Pavla. Slika je rađena uljanim bojama, a djelo je mladoga selenačkog akademskog slikara Michala Bolfa. Veličina slike je 250 x 150 cm. Ovu sliku su darovali svećenici i vjernici bačkog dekanata uglednoj župnoj crkvi u Baču, koja je nasljednica starodrevnih katedrala i crkava ovoga grada, u kojima je vrlo vjerojatno svojedobno propovjedao i sv. Metod. Homiliju je održao dr Anton Benvin o poruci sv. Braće našem vremenu. Na koncu sv. Mise biskup je također potakao puk na štovanje ove dvojice sv. Muževa ističući njihove veze i sa našom mjesnom crkvom, baš ovdje u Baču. Bilo bi veoma lijepo kada bi se u ovo štovanje uključila cijela naša mjesna Crkva.

Z. K.

SV. ĆIRIL I METOD

(Nastavak članka iz Bačkog klasja, br. 36., 13.VIII 1986. g.
str. 10 - 11).

BRANITELJI JEDNAKOG DOSTOJANSTVA

... svi ste po vjeri sinovi Božji
po Isusu Kristu, jer svi koji
ste u Krista kršteni, Krista
ste obukli. Nema tu više ni
Židova ni Grka...

Gal 3, 26 - 28

Golemi uspjesi u misionarskom radu konstantina i Metoda kada su velika mnoštva naroda tražila i primala krštenje i kršćansku vjeru, nisu mogli ostati nezapaženi od franačkih crkvenih a još više državnih velikaša. Budilo je to u njima sigurno zavist, ali još više bojazan za svoj dotadašnji povlašteni položaj i utjecaj. Pokušali su to osujetiti širenjem podozrijenja i lažnim pritužbama Papi da Konstantin i Metod šire među narodom krivovjerje, jer staroslavenskim jezikom obavljaju bogoštovlje, a ne jezicima Biblije: hebrejskim, grčkim i latinskim.

Uvjereni u ispravnost svojeg misionarskog postupka, na poziv Pape, Konstantin i Metod smjelo su krenuli u Rim, da tamo pred Papom i Crkvenim učiteljstvom izlože i obrane svoj rad. Ponijeli su sa sobom staroslavenske prijevode Svetog pisma i liturgijske knjige da budu od najviše crkvene vlasti odobrene i potvrđene.

Sigurni da će to i postići, povelili su sa sobom više prikladnih mladića, koje su poučavali i pripravljali za nastavljače takvog misionarskog djela, da ih prvi biskup Crkve zaredi za svećenike. Ovoj skupini mladića su rado pridružili i veći broj drugih mladića, koje im je Kocelj, knez panonskih Slavena, sav oduševljen njihovim vjerovjesničkim načinom, velikodušno ponudio i preporučio, kad su se putem u Rim zaustavili kod njega u Blatnogradu, njegovom kneževskom sjedištu. Tako se trebala ostvariti Rastislavova želja da širenje kršćanstva u Velikoj Moravi bude što manje zavisno od drugih, pogotovo od Franaka, a posredno time i sama njegova država.

Dok su putovali mletačkom državom, talijansko svećenstvo, osporavajući pravilnost misionarskog rada Konstantina i Metoda, a ponajviše uvođenje slavenskog jezika u bogoštovlje, na skupu sazvanom u tu svrhu, traži-

lo je od njih da sa time prestanu, nazvavši to krivovjerjem. Navodili su kod toga, da takvo nešto nisu učinili ni apostoli, ni rimski pape, niti toliki znameniti i sveti crkveni oci. Biblija poznaje samo tri jezika: hebrejski, grčki i latinski, na kojim jezicima se dolikuje častiti Boga.

Životopisac sv. Konstantina - Ćirila spominje da je Filozof Konstantin tom prigodom pokazao izvrsno poznavanje Svetoga pisma i otačke literature, ali i prave filozofske mudrosti, kad je upravo neoborivim citatima iz Svetog pisma i otačkih spisa dokazivao neispravnost shvaćanja o jedinom dostojanstvu pomenutih triju biblijskih jezika i velikim žarom branio jednako dostojanstvo pred Bogom svih jezika na zemlji. Bog podjednako daje sunce, kišu i zrak svima na zemlji, navodio je tokom rasprave sa zastupnicima biblijskog trojezičja Filozof Konstantin. Protivilo bi se Božjoj svemogućnosti, ako osim Hebreja, Grka i Latina ostali narodi ne bi mogli slaviti Boga, ali i Božjoj pravednosti, ako bi im to uskratio. Već i starozavjetni Psalmista je pozivao "sve narode" da slave Boga, a Krist Gospodin je poslao svoje apostole da naviještaju Evanđelje "svim stvorenjima". Zato i sv. Paavao piše Filipljanima: "... da svaki jezik prizna - na slavu Boga Oca: Gospodar je Isus Krist" (Fil 2, 11).

Rimski biskup, papa Hadrijan I I., već prije obaviješten da Konstantin i Metod dolaze u Rim i donose sa sobom smrtne ostatke mučenika pape sv. Klementa, izišao im je zajedno sa rimskim svećenstvom u susret i sa najvećim počastima ih dopratio do crkve podignute na čast sv. Klementa. Tu je obavljena svečana sahrana svetih moći sv. Klementa.

Konstantin je poslije toga i pred Papom velikim žarom i velikom učenošću izlagao i branio ispravnost svoga misionarskog načina i podastro papi na pregled i odobrenje prijevode Svetog pisma i liturgijskih knjiga. Papa je to sve svojom apostolskom vlašću odobrio i potvrdio te naredio da se u njegovoj prisutnosti obave na staroslavenskom jeziku bogoštovni čini u bazilici Bl. Dj. Marije. Time je ovaj teški spor završen i staroslavenskom jeziku je priznato jednako pravo i dostojanstvo kao i takozvanim biblijskim jezicima, da bude liturgijski jezik i ujedno tvorac i nosioc svekolike kulture svih, koju su se tim jezikom služili.

U dokaz odobrenja i potvrde ispravnosti misionarskog postupka Konstantina i Metoda, papa je dopustio i naredio da budu zaređeni za razne stupnjeve svećeničke službe i mladići, koje su oni doveli sa sobom u tu svrhu u Rim. Time su službeno položeni prvi temelji kasnije samostalne crkvene pokrajine, što je bila Rastislavova namjera i Koce-ljeva želja. Još je samo trebalo imenovati i posvetiti prikladnu osobu za metropolitu i poslati ga u Veliku Moravu sa svim potrebnim ovlastima da organizira slavensku crkvenu pokrajinu, nezavisnu od franačke crkvene vlasti. Više životopisaca smatra da je to trebao biti Konstantin, a neki drže da je u tu svrhu i primio biskupsko posvećenje. Skora smrt Konstantina je međutim onemogućila ostvarenje ovih dalekosežnih namjera.

Konstantin je, čini se, bio slabijeg tjelesnog ustrojstva i naponi spojeni sa putovanjima u raznim carskim poslanjima, a zatim misionarski rad u Velikoj Moravi su uveliko prerano istrošili njegove tjelesne snage; teško se razbolio i uskoro i umro, 14. veljače 869. Kratko vrijeme prije smrti je ostvario svoj, izgleda, davni životni cilj - postao je redovnik, uzeo redovničko ime Ćiril i položio doživotne redovničke zavjete. Sahranjen je po papinoj odredbi uz najveće crkvene počasti u bazilici sv. Klementa, kako se običavalo sahranjivati samo visoke crkvene dostojanstvenike. Neki njegovi kasniji životopisci vide u tome dostatnu potvrdu vlastitog mišljenja, da je Konstantin - Ćiril već pio posvećen i umro kao biskup.

Veoma su, međutim značajne i na kasniji Metodov rad su sigurno imale veliku tujecaj riječi, koje je Konstantin - Ćiril rekao pred svoju smrt bratu Metodu kao svoju oporuku: "Gle, brate! Bilo smo (zajedno) zapreg i istu brazdu orali. Ja sada padam na oranici; svoj sam završio dan. Ti silno voliš Goru. Ali ne napuštaj učenja svojega. Jer, čime ćeš se lakše spasiti?" Vjerojatno pod dojmom ovih riječi Metod je prihvatio biskupsko imenovanje i posvećenje, koje je uslijedilo na ponovnu želju kneza Kocelja, pa se opskrbljen svim potrebnim ovlastima kao srijemsko - panonski nadbiskup po povratku u Veliku Moravu združno dao na mukotrpan rad oko organiziranja samostalne crkvene pokrajine i strpljivo je podnosio sve pakosti Vikinga i ostale franačke subraće u episkopatu. Neustrašivo branio je pravo i neovisnost nove crkvene pokrajine od franačkih crkvenih vlasti protiv svih njihovih pohvala i isticao njezinu izravnu podložnost jedino sv. Petru, odnosno njegovom tadašnjem nasljedniku, kako su mu bile podložne i druge crkvene pokrajine. Tako je Metod postao i bio nesebični i požrtvovni branitelj jednakog prava i dostojanstva nove, slavenske crkvene pokrajine, kakvo su imale i druge pokrajine u Crkvi, ali je ujedno brižno čuvao pravo jedinstvo sa rimskim biskupom kao nasljednikom Šimuna - Petra.

Teški su naponi misionarskog, a zatim i biskupskog djelovanja, te razna stradavanja prouzrokovana od strane mnogih protivnika istrošili i Metodove, inače, izgleda, i velike tjelesne sile. Umro je u časnoj staračkoj dobi 6. travnja 885. i sa velikim počastima sahranjen je u biskupskoj stolnoj crkvi. Arheolozima do sada još nije uspjelo otkriti tu crkvu i zato nije pronađen ni Metodov grob.

ČUVARI PRAVOG JEDINSTVA

Sveti Oče, sačuvaj u svome imenu one koje si mi dao, da budu jedno kao mi.

(Iv 17, 11)

Područje Velike Morave je tada općenito smatrano da spada pod izravnu upravu pape kao patrijarha Zapada. Zato se i Rastislav prvotno obratio papi da pošalje u Veliku Moravu misionare, koji će narodu razumljivim - staroslavenskim jezikom naviještati istine vjere. Kada takvih iz Rima nije dobio, tražio je "biskupa i učitelja" iz Carigrada od bizantijskog cara, koji je općenito smatran za pokrovitelja Crkve na Istoku. Carev izbor pao je na Konstantina Filozofa i njegovog brata Metoda.

Konstantin i Metod su svoj misionarski rad vršili na svoj način; uveli su narodni - staroslavenski jezik i u bogoštovne čine, što na Zapadu do tada nije bilo nigdje, ali su budno čuvali jedinstvo vjerske nauke sa cijelom Crkvom.

U naučavanju vjerskih istina nisu nikada i nigdje iznosili neka mišljenja i izlaganja o tim istinama, koja su se pojavljivala i širila u istočnim stranama Crkve. Uvođenje narodnog jezika u bogoštovne čine nisu smatrali protivnim pravovjerju, već samo za sredstvo da bi puk bolje shvatio i doživio osnovne istine kršćanske vjere.

Zato su smjelo išli u Rim, kamo su bili zbog optužbi franačkih crkvenih dostojanstvenika da šire krivovjerje pozvani da pred crkvenim učiteljstvom izlože vjerske istine koje naučavaju. Bili su svjesni da se nastali spor može riješiti jedino pravorijekom pape kao vrhovnog učitelja cijele Crkve.

Rastislav je tražio iz Carigrada "biskupa i učitelja" za svoju Veliku Moravu sa nakanom da se vjerski život njegovih podanika razvije u samostalnu crkvenu pokrajinu, nezavisnu od franačkih crkvenih vlasti, a posredno preko crkvene pokrajine i politički život Velike Morave izvuče ispod franačke nadvlasti.

Zato su Konstantin i Metod uz svoj vjerovjesnički rad zdušno tražili, poučavali i pripremali između prikladnih mladića svoje suradnike i kasnije nasljednike. Ali ne samo za crkvene službe, već i za upravne službe u državi. Otvorili su škole i u njima poučavali, osim raznih predmeta za crkvene službe, također i sudsko i upravno državno pravo. U tu svrhu su preveli na staroslavenski jezik bizantski "Sudski zakon" prilagodivši neke njegove propise veliko - moravskim okolnostima.

Konstantin i Metod, jer sami nisu bili biskupi, nisu imali pravo i punomoć zarediti već poučene mladiće za crkvene službe. Mogli su te mladiće poslati u Carigrad ili pozvati odande biskupa da dođe zarediti mladiće za svećenike u Velikoj Moravi. Budno su čuvali jedinstvo Crkve, jer su bili svjesni i prihvaćali činjenicu da se područje Velike Morave općenito smatralo da potpada pod vrhovnu crkvenu vlast pape kao patrijarha Zapada.

Spremno su stoga iskoristili poziv da se dođu pred papom opravdati od tužbe da šire krivovjerje i povelili su sa sobom već dostatno poučene i pripravljene mladiće, da za njih zatraže i isposluju potrebna zaredjenja za razne svećeničke službe. Primili su još i one mladiće, koje im je Kocelj knez panonskih Slavena sa istom nakanom ponudio, a oni su ih za to pripravili.

Svoj cilj su postigli i dovedeni mladići su bili u Rimu posvećeni za razne svećeničke službe.

Kada se nakon smrti brata Konstantina - Ćirila kao novozaređeni srijemsko - panonski metropolita Metod vraćao u Veliku Moravu da organizira samostalnu crkvenu pokrajinu, franački crkveni dostojanstvenici su mu osporavali to pravo pod izgovorom da to čini na području koje je pod njihovom pravomoći.

Čak su ga radi toga i teško tjelesno zlostavljali i odveli u zatvor u jedan daleki samostan.

Metod je i uz ta teška stradavanja neustrašivo branio povjereno mu pravo dobiveno od pape, kojemu kao nasljedniku Šimuna - Petra pripada to područje. Nije se pozivao, niti je tražio zaštitu carigradske Crkve, već čuvajući pravo jedinstvo Crkve isticao je u svojoj obrani vrhovnu crkvenu vlast pape nad cijelom Crkvom. Papa mu je pružio zaštitu i pod strogom prijetnjom teške crkvene kazne protiv franačkih biskupa ako se ne pokore, uspio osloboditi Metoda iz zatvora i sa novim ovlastima ga je poslao u Veliku Moravu. Tako je i uz velike žrtve sačuvao pravo jedinstvo Crkve na tom području.

VELIKA I DRAGOCJENA BAŠTINA

Kraljevstvo je nebesko kao kad čovjek koji polazeći u tuđinu, dozva sluge te im predade svoju imovinu. Poslije dugo vremena dođe gospodar tih slugu i zatraži od njih račun.

(Mt 25, 14. 19)

Iz gornjeg izlaganja se lijepo ocrtala naša VELIKA I DRAGOCJENA BAŠTINA: 1. Objavljena Božja riječ prevedena na narodni (tadašnji staroslavenski) jezik; 2. Narodni jezik uzdignut na čast bogoštovnog jezika; 3. Staroslavenski jezik - izvor i tvorac sveukupne kasnije kulture slavenskih naroda i 4. Jedinstvo Crkve u pravovjerju i u upravi.

Ostaje na sadašnjem naraštaju koliko će se tom baštinom obogatiti, čuvati je i razvijati da je može predati budućim pokoljenjima. Nužno se stoga nameće kao neizostavna dužnost:

1.- Čitanje Svetog pisma, kako bi što dublje upoznali istine objavljene vjere i po njima upravljali svoj svakodnevni život.

2.- Što potpunije poznavanje svog narodnog jezika, proučavanjem njegovih zakonitosti i čitanjem lijepih pisanih sastava na njemu, kako bi se njime ispravno služili u svakodnevnom životu.

3.- Prema primljenim sposobnostima razvijati i druge vidove narodne kulture u pjesmi, glazbi, kazališnom i likovnom umijeću kao i na drugim područjima života.

4.- Stalnim provjeravanjem vlastitog vjerovanja sa pravovjernim naukom crkvenog učiteljstva i spremnim prihvatanjem pravosnažnih upravnih odluka crkvene vlasti učvršćivati i širiti pravo jedinstvo sa sveopćom Crkvom.

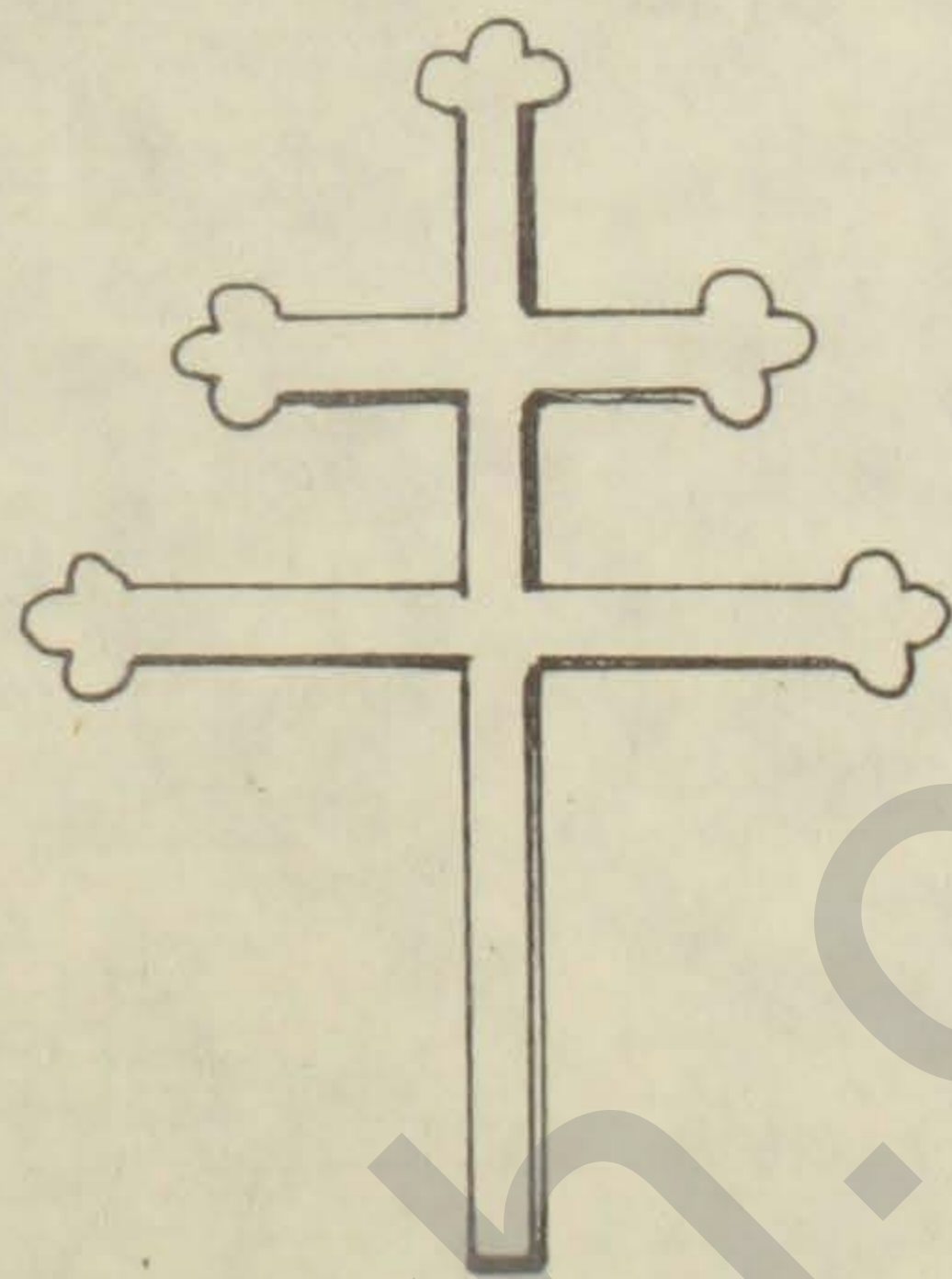
Koliko toj dužnosti budemo udovoljavali, tolika će biti naša zahvala i otplata duga za našu VELIKU I DRAGOCJENU BAŠTINU.

Mihal Zolarek
Selenča

ПѢСМЪ СЪ СВЯТЫХЪ АПОСТОЛЪ
СЪ СВЯТЫХЪ АПОСТОЛЪ
СЪ СВЯТЫХЪ АПОСТОЛЪ

СЪ СВЯТЫХЪ АПОСТОЛЪ
СЪ СВЯТЫХЪ АПОСТОЛЪ

Iz hrvatskog glagoljskog misala (1483. god.)

zknj.org.rs

P O Z I V Č I T A T E L J I M A

PROČITAJTE VAŠ KALENDAR
"SUBOTIČKA DANICA"

Evo, 66. put tokom svoje duge povijesti od 1884. godine Vaš kalendar "Subotička Danica" dolazi u Vašu kuću kao prijatelj da Vam pruži korisno, poučno i zabavno štivo.

Ova godina je botata jubilejima i zato je uredništvo želilo osvrnuti se na njih.

Od 11. do 17. kolovoza 1986. god. bila je u Subotici proslava velikog jubileja 300. godišnjice obnove crkvenog života među Hrvatima u Bačkoj poslije seobe više grupa Bunjevaca i Šokaca. Prikazu te velike proslave posvećen je velik dio kalendara s mnogo fotografija. Pročitajte.

Prošle i ove godine bio je spomen 1100. obljetnice smrti slavenskog apostola sv. Metoda i tom jubileju posvećen je jedan dio kalendara.

Također je data dostojna komemoracija 60. godišnjici smrti s. Leopoldine Mare Čović, koja je umrla na glasu svetosti. Prošlo je 30 godina od smrti karmelićanina, Sluge Božjega o. Gerarda Tome Stantića i pokrenut je službeni postupak Crkve da ovaj naš sin bačkih, đurđinskih salaša bude uzdignut na čast oltara. I o tome nas obavještava "Subotička Danica".

Zatim slijedi čitav niz poučnih članaka o problemima obitelji i katoličkih laika i o drugim temama.

Nisu zanemareni ni naši pjesnici i pjesnikinje i pripovjedači. U kalendaru ima niz njihovih pjesama i pripovjedača. Svima će biti zanimljive, jer su iz našeg života.

Za mlade će biti koristan "Prilog mladih".

Kako vidite, za svakog ima po nešto za čitanje.

U "Zborniku" je objavljen velik rad, koji ima znanstvenu vrijednost, a napisao ga je Stjepan Beretić pod naslovom "Svadba u Baču". Opisani su svadbeni narodni šokački običaji.

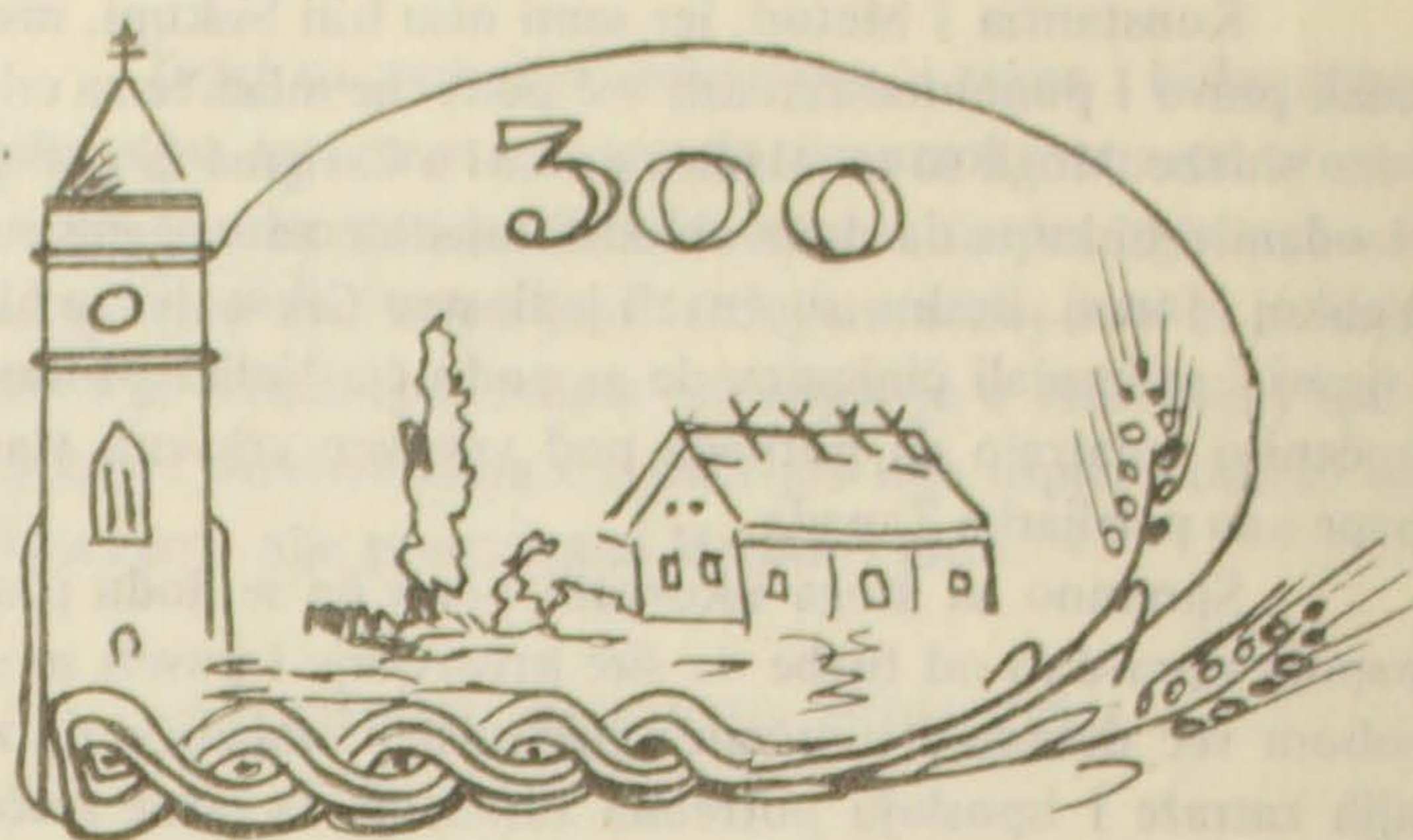
Zbog toga uzmite i pročitajte Vaš kalendar "Subotička Danica", preporučite je mlađim članovima vaše obitelji i svojim poznanicima da bude što više čitatelja.

DRAGI PRIJATELJI!

NEKA U SVAKU NAŠU KUĆU DOĐU VAŠI PRIJATELJI, LIST "BAČKO KLASJE" I KALENDAR "SUBOTIČKA DANICA".

DRAGI PRIJATELJI

ČITAJTE I DRUGIMA PREPORUČITE LIST "BAČKO KLASJE" I KALENDAR "SUBOTIČKU DANICU"!

P O Z I V

PRIJATELJIMA I DOBROČINITELJIMA!

Uredništvo "BAČKOG KLASJA" i "SUBOTIČKE DANICE" čini velike napore da do Vas dođu ova izdanja. Stalne poteškoće stvara veliko poskupljenje tiskarskih i drugih troškova pa zato prodajna cijena ne može slijediti novčane izdatke za objavljivanje.

Ne možemo mnogo povećavati prodajnu cijenu, jer bi bila za mnoge čitaoce nepristupačna i prevelika.

Zato se obraćamo dobroj volji razumijevanju naših čitalaca, koji imaju mogućnosti, da svojim novčanim priložima pomognu u poteškoćama u kojima se nalazi uredništvo.

Svoje novčane priloge možete dati svojem župniku u mjestima, gdje se prodaju naša izdanja, ili poslati poštanskom uputnicom na adresu urednika ili administracije "Bačkog klasja", koja je dolje naznačena.

Sve molimo za razumijevanje i pomoć, jer zajedničkim zalaganjem možemo učiniti velika djela. Svima najljepša HVALA!

UREDNIŠTVO

"BAČKO KLASJE" — izdaje Bački dekanatski ured. Bačka Palanka. GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK mr LAZAR IVAN KRMPOTIĆ, 21400 Bačka Palanka, Trg bratstva jedinstva 28. Telefon: (021) 740 — 468. Uređuje UREDNIČKO VIJEĆE. Suradnju i dopise šaljite na adresu odgovornog urednika. ADMINISTRACIJA LISTA: Župni ured Isusova Uskrsnuća, 24000 Subotica, Gajeva 2. Telefon: (024) 21 — 496. Narudžbe i uplate slati administraciji. List izlazi četiri puta godišnje. Oslobođeno od poreza na promet na osnovu mišljenja Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu Novi Sad, br. 413-523/78 od 27. X 1978. Tisak: "GLOBUS" centar za umnožavanje i prepisivanje, 24000 Subotica, Ivana Milutinovića 118. /Blaško Gabrić, telefon: 39 — 200/